

**Ministerstvo životného prostredia SR
Riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie**

**Usmernenie riadiaceho orgánu
k oprávnenosti výdavkov pre projekty
financované z ERDF a KF v rámci
Operačného programu Životné prostredie
na programové obdobie 2007 - 2013**

Verzia 8.0

Dátum:01.06.2010

Schválil: doc. Ing. Jozef Medved', PhD.

minister životného prostredia
Slovenskej republiky

Obsah

Úvod	3
Zásady oprávnenosti výdavkov všeobecne	3
Pravidlá oprávnenosti výdavkov	5
Priame a Nepriame výdavky	5
Personálne výdavky	6
Nákup nehnuteľností a použitého zariadenia	6
Lízing	7
Projekty generujúce príjmy	8
Režijné výdavky	9
DPH a iné dane	10
Iné výdavky	10
Špecifikácia oprávnených výdavkov pre jednotlivé prioritné osi OP ŽP – pre projekty, ktorých celkové náklady presahujú 25 mil. EUR	13
Špecifikácia oprávnených výdavkov pre jednotlivé prioritné osi OP ŽP – pre projekty, ktorých celkové náklady nepresahujú 25 mil. EUR	21
Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	21
Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami	32
Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	39
Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo	45
Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	52
Špecifikácia oprávnených výdavkov pre jednotlivé prioritné osi OP ŽP - pre projekty spolufinancované prostredníctvom Schém štátnej pomoci (regionálna pomoc)	61
Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	62
Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo	67
Špecifikácia oprávnených výdavkov pre jednotlivé prioritné osi OP ŽP - pre projekty spolufinancované prostredníctvom Schémy štátnej pomoci na ochranu životného prostredia v oblasti ochrany ovzdušia a minimalizácie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy pre roky 2007 – 2013 (skupinová výnimka).	73
Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	73
Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo	79

Úvod

Cieľom tohto Usmernenia riadiaceho orgánu k oprávnenosti výdavkov je zadefinovať pravidlá oprávnenosti výdavkov pre Operačný program Životné prostredie (ďalej len „OP ŽP“), ktoré budú záväzné pre všetky subjekty zapojené do riadenia, implementácie, kontroly a auditu štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013.

Základnými dokumentmi upravujúcimi oprávnenosť výdavkov sú NARIADENIE RADY (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999, NARIADENIE RADY (ES) č. 1084/2006, z 11. júla 2006, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1164/94 a NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1080/2006 z 5. júla 2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1783/1999.

Ustanovenia uvedených nariadení sú rozpracované v koncepcných a realizačných materiáloch na národnej úrovni (OP ŽP, Programový manuál OP ŽP, Príručka pre žiadateľa, schémy štátnej pomoci, regionálna pomoc a pod.).

Všeobecné zásady oprávnenosti výdavkov sú definované v Systéme riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013, v aktuálnom znení, ktoré je zverejnené na stránke MVRR SR, www.nsrr.sk.

Toto usmernenie je otvoreným dokumentom, ktoré bude dopĺňané podľa skúseností a odoziev z implementačného procesu. MŽP SR si vyhradzuje právo v prípade vzniku akýchkoľvek skutočností upraviť, modifikovať a aktualizovať informácie v tomto usmernení. MŽP SR bude o akejkoľvek aktualizácii resp. úprave usmernenia informovať na internetových stránkach www.opzp.sk, www.enviro.gov.sk.

Zásady oprávnenosti výdavkov všeobecne

Celkové náklady projektu zahŕňujú oprávnené výdavky, tzn. tie ktoré sú oprávnené na financovanie prostredníctvom daného operačného programu a danej výzvy a na neoprávnené výdavky. Medzi neoprávnené zaraďujeme výdavky uskutočnené mimo obdobia oprávnenosti, výdavky neoprávnené podľa vnútroštátnych pravidiel a iné výdavky nepredložené na spolufinancovanie.

Oprávnenými výdavkami na príspevok zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu (ďalej len „Fondy“), vrátane výdavkov na projekty, ktorých celkové náklady presahujú 25 mil EUR sú také výdavky, ktoré:

- sú v súlade s európskou a slovenskou legislatívou, uzneseniami vlády SR, Systémom riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007-2013, v aktuálnom znení, vrátane jeho príloh a s OP ŽP, Programovým manuálom OP ŽP, schémami štátnej pomoci (regionálna pomoc), vrátane nadväzujúcich dokumentov a rozhodnutiami RO o oprávnenosti predmetných výdavkov ako i súlad

so Systémom finančného riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007-2013, v aktuálnom znení,

- vznikli a boli skutočne vynaložené/uhradené prijímateľom medzi 1. januárom 2007 a dňom ukončenia realizácie aktivít projektu, nie však neskôr ako 31. decembrom 2015 (výnimkou sú odpisy a nefinančné príspevky, ktoré sú oprávnené za podmienok stanovených čl. 56 všeobecného nariadenia v zmysle čl. 1 ods. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 284/2009 a výnimky uvedené v rámci príslušnej schémy štátnej pomoci, kedy oprávnenosť výdavkov začína plynúť schválením žiadosti o NFP výberovou komisiou poskytovateľa pre výber a schválenie žiadosti o NFP zo ŠF a KF a). Projekt nesmie byť ukončený pred počiatočným dátumom stanoveným na oprávnenosť výdavkov.
- vznikli v súvislosti s realizáciou projektu a musia byť uhradené po počiatočnom dátume oprávnenosti výdavkov, v súlade so zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.
- musia byť schválené a potvrdené zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku a tiež primerané (teda musia zodpovedať obvyklým cenám v danom mieste a čase) a musia byť vynaložené v súlade s nasledujúcimi princípmi:
  - 1) hospodárnosti (minimalizácia výdavkov pri rešpektovaní cieľov projektu),
  - 2) účelnosti (priama väzba na projekt a nevyhnutnosť pre realizáciu projektu),
  - 3) efektívnosti (maximalizácia pomerov medzi výstupmi a vstupmi projektu).
- boli vynaložené na operácie, o ktorých rozhodlo Ministerstvo životného prostredia SR ako riadiaci orgán pre OP ŽP alebo o ktorých bolo rozhodnuté v rámci jeho zodpovednosti v súlade s kritériami stanovenými monitorovacím výborom pre OP ŽP.
- boli realizované na oprávnenom území.
- sú identifikovateľné a preukázateľné faktúrami alebo účtovnými záznamami a dokladmi, ktoré sú riadne evidované u prijímateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Výdavky musia byť prijímateľom uhradené a ich uhradenie musí byť doložené pred ich certifikáciou zo strany certifikačného orgánu (s výnimkou odpisov a nefinančných príspevkov)
- boli pridané ako nové výdavky v čase revízie OP ŽP, sú oprávnené odo dňa predloženia žiadosti o revíziu operačného programu Komisii.
- intenzita podpory udelená z programu financovaného z Fondov EU nesmie presiahnuť povolenú intenzitu verejnej podpory, ktorá vyplýva z právnych predpisov EU.

Zo Všeobecného nariadenia č. 1083/2006 vyplýva, že neoprávnenými výdavkami sú najmä:

- výdavky bez priameho vzťahu k projektu,
- výdavky, ktoré nie sú v súlade s rozpočtom projektu, schváleným a potvrdeným zmluvou o poskytnutí NFP,
- výdavky, ktoré vznikli pred počiatočným dátumom oprávnenosti výdavkov,
- výdavky, ktoré vznikli po 31. 12. 2015,
- výdavky na projekty s celkovým či prevažujúcim dopadom mimo cieľový región,
- výdavky definované v nariadeniach ES ako neoprávnené.

Medzi neoprávnené výdavky patria aj kapitálové výdavky uhrádzané v hotovosti, ktoré zahŕňajú výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane

výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku v zmysle zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. V prípade úhrad spotrebného materiálu sú výdavky uhrádzané v hotovosti oprávnené, ak hotovostné platby jednotlivo neprekročia sumu 332,- EUR.

Na oprávnené výdavky pre projekty financované z ERDF a KF v rámci jednotlivých prioritných osí a operačných cieľov OP ŽP sa zároveň vzťahujú ďalšie obmedzenia vo vzťahu k oprávneným/neoprávneným výdavkom uvedené v Programovom manuáli OP ŽP na úrovni jednotlivých operačných cieľov.

Pravidlá oprávnenosti výdavkov

Priame a Nepriame výdavky

Výdavky projektu sa podľa vzťahu k hlavným aktivitám projektu delia na priame a nepriame výdavky, ktoré môžu mať charakter bežných výdavkov a kapitálových výdavkov v zmysle nasledovných odsekov.

Priame výdavky sú výdavky na uskutočnenie činností preukázateľne priamo súvisiacich s hlavnými aktivitami projektu. Tieto výdavky zahŕňajú priame bežné výdavky (napr. mzdy, cestovné výdavky, režijné výdavky a iné, ktoré sú priradené iba danému druhu výkonu a ktorých podiel na jednotku rovnakého druhu výkonu sa dá zistiť pomocou jednoduchého delenia a kapitálové výdavky.

Nepriame výdavky majú charakter bežných výdavkov (prevádzková réžia). Nepriame výdavky (režijné výdavky) sú také výdavky, ktoré nie sú, resp. nemôžu byť priamo priradené k niektorej z hlavných aktivít projektu. Nepriame výdavky sú oprávnenými v prípade, že vychádzajú zo skutočne vzniknutých oprávnených výdavkov súvisiacich s projektom. Nepriamymi výdavkami sú najmä výdavky na nájom, vodné a stočné, nákup pohonných hmôt a energie, na telefón, fax, internet, upratovanie, údržbu a nákup bežnej výpočtovej a kancelárskej techniky, ktorá nepatrí do kategórie dlhodobého majetku, mzdové výdavky obslužných zamestnancov.

V prípade nepriamych výdavkov, tieto nesmú prekročiť s ohľadom na priame výdavky projektu (výdavky hlavných aktivít):

- 7% pri neinvestičných projektoch spolufinancovaných Európskym fondom regionálneho rozvoja respektíve Kohéznym fondom
- 3% pri investičných projektoch financovaných Európskym fondom regionálneho rozvoja respektíve Kohéznym fondom, ktoré nie sú projektmi, ktorých celkové náklady presahujú 25 mil EUR;
- náklady na informovanie a publicitu pri projektoch, ktorých celkové náklady presahujú 25 mil EUR.

Personálne výdavky

Mzdy sú oprávneným výdavkom v oblasti personálnych výdavkov – mzdové výdavky (bez odmien) zamestnancov pracujúcich na projekte (prípadne ich alikvotná časť zodpovedajúca počtu hodín/času odpracovaného na projekte) a zákonné odvody zamestnávateľa na sociálne, dôchodkové a zdravotné poistenie a prípadne ďalšie odvody, ku ktorým je zamestnávateľ povinný na základe právnych predpisov, vrátane nákladov zamestnávateľa na dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti osôb, ktoré nie sú v internom zamestnaneckom vzťahu k zamestnávateľovi. Oprávnenými výdavkami sú aj dovolenky, náhrady za sviatky a práceneschopnosť v tom prípade, že ich skutočne a definitívne znáša prijímateľ pomoci. Personálne výdavky nesmú presiahnuť obvyklú výšku v danej oblasti, mieste a čase.

Výdavky, ktoré nie sú oprávnenými výdavkami, sú najmä:

- ostatné výdavky na zamestnanca, ku ktorým nie sú zamestnávateľa zaviazaní podľa osobitných právnych predpisov:
  - príspevky na penzijné pripoistenie
  - dary
  - odmeny
  - prémie
  - odmeny za prácu nadčas
  - pomerná časť odvodov v prípade príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie - v prípade vzniku neoprávneného výdavku na základe DDS je nutné do výšky neoprávneného výdavku započítať aj pomernú časť odvodov, ktorá priamo súvisí s príspevkom zamestnávateľa na DDS
  - dovolenka nesúvisiaca s prácou na projekte – oprávnenou dovolenkou je len dovolenka, na ktorú vzniká zamestnancovi nárok v súlade s platnou legislatívou od začiatku realizácie zamestnanca na projekte
  - všetky ostatné možné odmeny, ktoré nie je možné zahrnúť do kategórie oprávnených výdavkov
- mzdy zamestnancov, ktorí sa na realizácii projektu nepodieľali a u zamestnancoch, ktorí sa na realizácii projektu podieľali, alikvotná časť osobných výdavkov, ktorá nezodpovedá pracovnému vyťaženiu zamestnanca na danom projekte.

K vyššie uvedeným výdavkom sa viaže najmä Zákoník práce č. 311/2001 Z.z., Zákon č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, Zákon č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe v znení neskorších predpisov a Zákon č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme a zákon č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nákup nehnuteľností a použitého zariadenia

Pri splnení nižšie uvedených podmienok ako i ustanovení v čl. 7 nariadenia č.1080/2006 o ERDF, čl.3 nariadenia č.1084/2006 o KF, zákone č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v zákone č. 595/2003

o dani z príjmu Z.z. v znení neskorších predpisov je nákup pozemkov, stavieb resp. použitého zariadenia oprávneným výdavkom ak:

- nadobúdacia cena pozemkov je **maximálne 10%** z celkových oprávnených výdavkov na projekt,
- pozemok, stavba resp. použité zariadenia, pri zohľadnení trhových podmienok, budú **ocenené znaleckým posudkom** (nesmie byť starší než 3 mesiace pred dátumom predloženia žiadosti o NFP) vyhotoveným znalcom podľa zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- nadobúdacia cena nie je vyššia ako cena zistená znaleckým posudkom,
- nadobúdacia cena použitého zariadenia je nižšia ako výdavok na obdobné nové zariadenie a toto zariadenie spĺňa technické parametre potrebné pre danú činnosť a musí vyhovovať platným normám a štandardom,
- súčasný či niektorý z predchádzajúcich vlastníkov pozemku, stavby resp. použitého zariadenia neobdržal pred registráciou žiadosti dotáciu z verejných zdrojov na nákup daného pozemku, čo by v prípade spolufinancovania nákupu zo strany Fondov EÚ viedlo k duplicite podpory.

Riadiaci orgán môže vo výnimočných prípadoch, ktoré sú riadne zdôvodnené nevyhnutnosťou odstránenia stavby nachádzajúcej sa priamo na mieste realizácie projektu alebo nevyhnutnosťou odstránenia stavby z dôvodov bezpečnosti a ochrany ľudských životov pri realizácii projektu, povoliť nákup takých stavieb, ktoré sú pre účely projektu určené k zbúraniu. V tomto prípade sa aplikujú podmienky 1. a 2.

Nadobudnutie nehnuteľnosti alebo použitého zariadenia prijímateľom od právnickej osoby, v ktorej je prijímateľ jediným spoločníkom, alebo nadobudnutie nehnuteľnosti alebo použitého zariadenia prijímateľom ako právnickou osobou od fyzickej osoby, ktorá je v tejto právnickej osobe spoločníkom, je neoprávneným výdavkom.

V zmysle vyššie uvedeného sú neoprávnenými výdavkami najmä:

- tá časť nadobúdacej ceny pozemku, ktorá je vyššia ako 10% celkových oprávnených nákladov na projekt a
- tá časť nadobúdacej ceny, ktorá je vyššia ako cena zistená znaleckým posudkom.

Lízing

Lízing je forma získavania a financovania hnutel'ného alebo nehnuteľného predmetu za pevne stanovené nájomné na vopred stanovenú dobu. K tejto oblasti oprávnených výdavkov sa viaže čl. 7 nariadenia č. 1080/2006 o ERDF a čl. 3 nariadenia 1084/2006 o KF.

Oprávneným výdavkom môže byť ako finančný tak i operatívny lízing.

Pri finančnom lízingu je charakteristické, že predmet lízingu je spojený s právom resp. povinnosťou prevodu do vlastníctva nájomcu za dohodnutú kúpnu cenu.

Oprávnenosť lízingu sa viaže na podmienku, že predmet lízingu je oprávneným výdavkom.

V zásade platí, že oprávneným výdavkom sú iba splátky vzťahujúce sa k obdobiu realizácie projektu. Ak sa predmet lízingu odkupuje musí byť splnená taktiež podmienka, že čiastka oprávnená ku spolufinancovaniu z Fondov EÚ a národných verejných zdrojov nesmie presiahnuť tržnú hodnotu investície, ktorá je predmetom lízingu.

Operatívny lízing je oprávneným výdavkom aj v prípade, ak predmet tohto lízingu nie je oprávnený pre financovanie z Fondov EÚ a je charakteristický tým, že predmet lízingu sa po skončení prenájmu spravidla vracia prenajímateľovi.

Ďalšou podmienkou oprávnenosti operatívneho lízingu je nutnosť preukázať nevyhnutnosť predmetu lízingu pre realizáciu projektu. Je v plnej právomoci riadiaceho orgánu stanoviť, ktoré predmety je možné financovať formou operatívneho lízingu.

V zmluvách o lízingu bez doložky o odkúpení, ktorých dĺžka trvania je nižšia než životnosť investície, ktorá je predmetom zmluvy, sú oprávnené iba splátky, ktoré sa vzťahujú k obdobiu realizácie projektu a súčasne k obdobiu, po ktoré bol predmet lízingu pre daný projekt využívaný. Pokiaľ nie je predmet lízingu využívaný iba pre účely projektu, je oprávnená iba alikvotná časť lízingových splátok za príslušné obdobie. Pri takomto type lízingových zmlúv musí byť nájomca schopný preukázať, že zmluva bola najhospodárnejšou metódou k získaniu zariadenia, t.j. využitie operatívneho lízingu musí byť finančne najvýhodnejším riešením pre projekt. Z tohto dôvodu nie je oprávneným výdavkom na lízing tá časť výdavkov, o ktorú presahujú výdavky na lízing výšku výdavkov, ktoré by predstavoval bežný prenájom rovnakého predmetu v danom čase a mieste. Nesmie teda byť prekročená tržná hodnota lízingu, resp. nájmu, aby bola dodržaná zásada hospodárnosti.

V zmysle vyššie uvedeného sú neoprávnenými výdavkami najmä: dane a ostatné finančné výdavky prenajímateľa súvisiace s lízingovou zmluvou u finančného lízingu ako i splátky finančného i operatívneho lízingu, ktoré sa nevzťahujú k dobe realizácie projektu.

Projekty generujúce príjmy

K projektom vytvárajúcim príjmy sa viaže čl. 55 všeobecného nariadenia č. 1083/2006.

Pre účely tohto usmernenia projekt generujúci príjmy znamená každú operáciu zahŕňajúcu investíciu do infraštruktúry, ktorej používanie je spojené s platbou a výdavky sú priamo uhradené užívateľmi, alebo každú operáciu zahrňujúcu predaj alebo prenájom pozemkov alebo stavieb, alebo každé poskytovanie služieb za poplatok.

Oprávnené výdavky na projekty generujúce príjmy sú tie, ktoré nepresiahnu súčasnú hodnotu investičných výdavkov po odčítaní súčasnej hodnoty čistého príjmu z investície za stanovené referenčné obdobie pri:

- a) investíciách do infraštruktúry alebo
- b) ostatných projektov, pri ktorých je možné vopred objektívne odhadnúť príjmy.

Ak na spolufinancovanie nie sú oprávnené všetky investície, čistý príjem sa pridelí pomerne k oprávneným a neoprávneným častiam investičným výdavkom.

Prijímateľ bude zmluvou o nenávratnom finančnom príspevku zaviazaný, aby predložil najneskôr v piatom roku po ukončení projektu správu o príjmoch a výdavkoch projektu.

V prípade, že riadiaci orgán zistí, že projekt generuje vyššie príjmy ako boli rozpočtované, bezodkladne informuje certifikačný orgán o tejto skutočnosti.

Ak nie je možné vopred objektívne odhadnúť príjmy, tak príjmy vygenerované do piatich rokov od ukončenia operácie (projektu) sa odpočítajú z výdavkov vykázaných Komisii. Odpočítanie vykoná certifikačný orgán najneskôr pri čiastočnom alebo úplnom ukončení OP ŽP. Žiadosť o záverečnú platbu sa zodpovedajúcim spôsobom upraví.

Ak sa najneskôr tri roky po skončení OP ŽP stanoví, že operácia (projekt) vygenerovala príjem, ktorý sa podľa vyššie uvedených odstavcov nezohľadnil, takýto príjem sa vráti, vymôže sa od prijímateľa pomoci napr. aj exekúciou, do všeobecného rozpočtu Európskej únie pomerne k príspevku z fondov.

Pravidlo „Projekty generujúce príjmy“ **sa nevzťahuje na projekty podliehajúce pravidlám štátnej pomoci** v zmysle článku 87 Zmluvy o založení ES.

Režijné výdavky

K režijným nákladom sa viaže čl. 56 všeobecného nariadenia č. 1083/2006, čl. 51, 52 a 53 Implementačného nariadenia č. 1828/2006, zákon o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. a zákon o dani z príjmu č. 595/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Aby režijné výdavky boli oprávneným výdavkom musia spĺňať podmienku, že sú priradené k danému projektu pomerným spôsobom podľa riadne odôvodnenej, spravodlivej a nestrannej metódy a musia priamo súvisieť ako s prevádzkovým zabezpečením projektu resp. implementáciou pomoci z ERDF a KF v rámci daného OP ŽP (prevádzkové výdavky, výdavky na údržbu a pod.).

Režijné výdavky sú oprávnenými výdavkami ak:

- sa zakladajú na skutočných výdavkoch súvisiacich s realizáciou projektu,
- sú priradené pomerným spôsobom k danej činnosti podľa preukázateľne doloženej, nestrannej a spravodlivej metódy,
- ich výška nepresiahne maximálny limit, 10% z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Režijné výdavky, ktoré sa týkajú všeobecnej prevádzky organizácie bez príčinnej väzby na projekt ako i výdavky zodpovedajúce svojím vymedzením účtovnej kategórii mimoriadnych nákladov sú neoprávnenými výdavkami (jedná sa napr. o opravu nákladov minulých účtovných období, vyúčtovanie nárokov zamestnancov na odstupné pri reorganizácii, odškodnenie pri pracovných úrazoch, výdavky, ktorými nájomca podľa zmluvy uvádza po skončení nájmu vec do predošlého stavu, atď.)

DPH a iné dane

K DPH a iným daniam sa viaže čl. 7 nariadenia č. 1080/2006 o ERDF, čl. 3 nariadenia č. 1084/2006 o KF a zákon o dani z pridanej hodnoty č. 222/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Všeobecne je možné vyjadriť, že dane a clá sú neoprávneným výdavkom ako napr. priame dane, daň z nehnuteľnosti, daň z prevodu nehnuteľnosti, cestná daň a pod..

Pri dani z pridanej hodnoty existuje výnimka, kedy táto daň je oprávneným výdavkom.

V prípade, že žiadateľ je platiteľom DPH a má právo na odpočítanie dane v zmysle § 49 odsek 2 zákona č. 222/2004 Z.z. o DPH v znení neskorších predpisov, je DPH neoprávneným výdavkom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do „iných neoprávnených výdavkov“ (viď Príručka pre žiadateľa, kap. 3.2.1, bod 13).

V prípade, že žiadateľ nie je platiteľom DPH v zmysle zákona č. 222/2004 Z.z. o DPH v znení neskorších predpisov, je DPH oprávneným výdavkom, nakoľko táto osoba si nemôže nárokovať odpočet dane z pridanej hodnoty na vstupe. V takom prípade sa DPH v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ neuvádza ako samostatný oprávnený výdavok, ale je potrebné zahrnúť ju do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených a neoprávnených výdavkov (viď Príručka pre žiadateľa, kap. 3.2.1, bod 13)..

V prípade, že žiadateľ je v zmysle § 49 odsek 4 a § 50 zákona č. 222/2004 Z.z. o DPH v znení neskorších predpisov platiteľom DPH v pomernej výške odpočítateľnej dane a žiadateľ sa čestným vyhlásením zaviaže, že do výpočtu dane si nebude započítavať daň z výdavkov, ktoré budú súvisieť s predkladaným projektom a ani akúkoľvek jej časť, je DPH oprávneným výdavkom.

V prípade, ak žiadateľ, ktorý je v zmysle § 49 odsek 4 a § 50 zákona č. 222/2004 Z.z. o DPH v znení neskorších predpisov platiteľom DPH v pomernej výške odpočítateľnej dane, a pri podaní Žiadosti o NFP prehlásil, že do výpočtu dane si nebude započítavať daň z výdavkov, ktoré budú súvisieť s predkladaným projektom a ani akúkoľvek jej časť, a DPH mu bola ako oprávnený výdavok v rámci žiadostí o platbu poskytovateľom uhrádzaná, a počas implementácie projektu sa pri kontrole realizácie projektu zistí, že prijímateľ si výdavky súvisiace s realizáciou projektu započítal do výpočtu dane podľa § 49 odsek 4 a § 50 zákona č. 222/2004 Z.z. o DPH v znení neskorších predpisov, stane sa už uhradená DPH neoprávneným výdavkom. Prijímateľ bude v tomto prípade povinný tieto neoprávnené výdavky vrátiť poskytovateľovi.

Iné výdavky

K týmto výdavkom sa viaže čl. 7 nariadenia č. 1080/2006 o ERDF, čl. 3 nariadenia č. 1084/2006 o KF, čl. 49 Implementačného nariadenia č. 1828/2006, zákon o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady č. 582/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Nevyhnutnosť a priama väzba na projekt, respektíve požiadavka riadiaceho orgánu na ich vynaloženie v súvislosti s projektom, sú záväznými podmienkami oprávnenosti finančných výdavkov, služieb a poplatkov. Tieto podmienky sú záväzné aj pri správnych a miestnych poplatkoch, ako sú napr. výpis z obchodného registra, poplatky za zápis do katastra nehnuteľností, výpis z registra trestov, odvody, vydanie stavebného povolenia, notárske poplatky, za vyňatie pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, atď.

Popri výdavkoch ako sú, správne a miestne poplatky s priamou väzbou na projekt priznáva sa oprávnenosť aj:

- bankovým poplatkom za medzinárodnú finančnú transakciu,
- za zriadenie a vedenie účtu alebo účtov a za finančné transakcie na tomto účte, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštného účtu alebo účtov,
- výdavky na právne poradenstvo, technické a finančné odborné posudky a výdavky na publicitu, pokiaľ museli byť vynaložené v priamej súvislosti s projektom. Výdavky súvisiace s publicitou projektu vynaložené v súvislosti s čl. 5 až 10 nariadenia komisie (ES) č.1828/2006 sú oprávnenými výdavkami,
- výdavky na bankové záruky alebo záruky poskytnuté inými finančnými inštitúciami v rozsahu stanovenom predpismi SR alebo právnymi predpismi EÚ.

Neoprávnenými výdavkami sú:

- výdavky súvisiace s vedením účtovníctva projektu a na vykonanie auditu,
- úroky z úverov a pôžičiek,
- správne a miestne poplatky, ktoré nemajú priamu väzbu na projekt, resp. ich neoprávnenosť bola stanovená riadiacim orgánom,
- výdavky na správne spory ako i sankčné poplatky, pokuty a penále, prípadne ďalšie sankčné výdavky, či už zjednané v zmluvách alebo vznikajú z iných príčin a tzv. balíky produktov (služieb), ktoré poskytujú banky k úverom.

Podrobné pravidlá oprávnenosti a výnimky z týchto pravidiel sú upravené v ďalších častiach tohto usmernenia.

RO nemôže vzhľadom na rozmanitosť realizovaných aktivít zahrnúť všetky potenciálne výdavky, ktoré môžu v súvislosti s realizáciou projektu vzniknúť. Vzhľadom na uvedené, pokiaľ ide o výdavok, ktorý vznikol alebo vznikne v súvislosti s realizáciou projektu a nie je výslovne uvedený medzi oprávnenými výdavkami v tomto usmernení, je potrebné ho taktiež uviesť vo formulári žiadosti o poskytnutie NFP v rámci skupiny oprávnených výdavkov. RO posúdi takýto výdavok individuálne a to vzhľadom na ciele a charakter projektu, t.j. určí do akej miery je výdavok nevyhnutný pre naplnenie daných cieľov a realizáciu aktivít projektu. Neoprávnené výdavky uvedené v tomto usmernení v rámci jednotlivých prioritných osí bude RO vždy považovať za neoprávnené bez ohľadu na ich vzťah k cieľom a charakteru projektu.

Oprávnenosť nákladov všetkých aktivít, ktoré zasahujú svojim účinkom celé územie Slovenska sa znižuje o percento vychádzajúce z pomeru počtu obyvateľov Bratislavského kraja k počtu obyvateľov Slovenska. V prípade aktivít, ktoré zasahujú svojím účinkom územie viacerých regiónov (krajov) vrátane Bratislavského kraja sa oprávnenosť nákladov príslušných aktivít znižuje o percento vychádzajúce z pomeru počtu obyvateľov Bratislavského kraja k počtu obyvateľov všetkých dotknutých regiónov. Ako východisko sa pre uvedený výpočet použijú údaje o počte obyvateľov SR a jednotlivých krajov k 31.12.2008, zverejnené Štatistickým úradom SR a uvedené v prílohe č. 4 Programového manuálu OP ŽP. V súlade s vyššie uvedeným oprávnenosť nákladov všetkých aktivít, ktoré zasahujú svojim účinkom celé územie Slovenska, sa znižuje o 11,39% (vychádzajúc z pomeru počtu obyvateľov Bratislavského kraja k počtu obyvateľov Slovenska).

Kódy výdavkov prislúchajúce k oprávneným výdavkom uvedených v tomto usmernení sú indikatívne a môže dochádzať k ich zmene. Záväzná však je slovná definícia/popis oprávnených výdavkov, tak ako je uvedená v ďalších častiach tohto usmernenia pre jednotlivé typy projektov.

Pre jednotné uplatnenie ekonomickej klasifikácie, rozpočtovej klasifikácie bolo vydané Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky k č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.decembra a vysvetlivky k ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie, vrátane jeho dodatkov, ktoré je zverejnené na stránke MF SR, www.finance.gov.sk.

Špecifikácia oprávnených výdavkov pre jednotlivé prioritné osi OP ŽP
– pre projekty, ktorých celkové náklady presahujú 25 mil. EUR

Výdavky pre projekty, ktorých celkové náklady presahujú 25 mil EUR, spolufinancované z ERDF/KF (výrobné a infraštruktúrne investičné projekty) pre všetky prioritné osi OP ŽP.

Oprávnené výdavky na projekty, ktorých celkové náklady presahujú 25 mil EUR:

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
610620	Osobné náklady	- mzdové výdavky interných zamestnancov prijímateľa bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (len pre sektor verejnej správy)
633006	Všeobecný materiál	- sadenice, stromčeky, kríky, trvanlivé kvety, zemina, osivo,
637003	Propagácia, reklama a inzercia	- napr: propagácia v tlači, médiách, informačné letáky, návody, vytvorenie web stránok súvisiacich s projektom
637004	Všeobecné služby	- informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP - revízie a kontroly zariadenia
637005	Špeciálne služby	- výdavky na verejné obstarávanie, - vypracovanie prevádzkových a manipulačných poriadkov, nesúvisiacich s výstavbou, - zabezpečenie súhlasných stanovísk zainteresovaných orgánov, povolení vrátane bezprostredne súvisiacich správnych a miestnych poplatkov (rozhodnutie pre územné/stavebné povolenie), ak je obstarávané samostatne mimo zmluvy na stavebné práce, alebo zmluvy zahŕňajúcej projektovú prípravu, - administratívne poplatky – notárske overenia, výdavky na záruky (poskytované bankou)...
637011	Štúdie, expertízy, posudky	- Štúdie, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia

		s výstavbou a geologickým prieskumom.
637012	Poplatky a odvody	- zriadenie a vedenie účtu, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštneho účtu
637023	Kolkové známky	- kolkové známky
637027	Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	- mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
711001	Nákup pozemkov	- nákup pozemkov
711002	Nákup lesov	- nákup lesov
711003	Nákup softvéru	- nákup softvéru, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác, výlučne pre prioritnú os 3
711004	Nákup licencií	- nákup licencií, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác, výlučne pre prioritnú os 3
712001	Nákup budov, objektov alebo ich častí	- nákup budov, objektov alebo ich častí
712002	Nákup Budov alebo objektov určených na likvidáciu	- nákup budov, objektov alebo ich častí určených na likvidáciu,
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva, napr: riadiace systémy, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác,
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia -dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia -dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác
716	Prípravná a projektová dokumentácia	- plánovanie/projektovo-inžinierska činnosť - prieskumné práce (geologický

		<p>prieskum, hydrotechnické posúdenie, archeologický prieskum)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zameriavacie práce (vytýčenie existujúcich vedení) - <u>vypracovanie projektovej dokumentácie nevynímajúc:</u> - prípravu územia pred výstavbou a pred vydaním potrebných povolení - prípravu projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie - prípravu projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie - prípravu projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby (napr. v rámci realizácie stavebných prác) - prípravu projektovej dokumentácie skutočného vyhotovenia stavby vrátane geodetického zamerania (napr. v rámci realizácie stavebných prác) - plán organizácie výstavby vrátane projektu dopravného značenia
717001	Realizácia nových stavieb	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717002	Rekonštrukcia a modernizácia	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717003	Prístavby, nadstavby, stavebné úpravy	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
920	Rezerva na nepredvídané stavebné výdavky	<ul style="list-style-type: none"> - * rezerva na nepredvídateľné výdavky súvisiace so stavebnými prácami a technológiou

* rezerva je v prípade jej použitia počas realizácie projektu rozpúšťaná a vykazovaná v rámci príslušnej položky kapitálových výdavkov (napr. skupiny výdavkov 717001)

Všeobecné pravidlá a kategórie oprávnených výdavkov (nad. 25 mil. EUR):

Medzi oprávnené výdavky sú zahrnuté výdavky, ktoré nepresahujú dobu oprávnenosti výdavkov stanovenú v rozhodnutí EK, sú nevyhnutné pre realizáciu projektu a vynaložené na činnosti, ktoré sú neoddeliteľné od projektu (tzn. projekt by bez ich výkonu nebol realizovateľný), spĺňajú všetky podmienky uvedené vyššie v časti pravidlá oprávnenosti výdavku a súčasne sú nasledovnej povahy:

1. plánovanie/projektovo-inžinierska činnosť;
2. nákup pozemkov, stavieb a použitého zariadenia;
3. stavebné práce vrátane technologického a strojného zariadenia (dodávka a montáž) a rezervy na nepredvídateľné výdavky súvisiace so stavebnými prácami a technológiou;
4. stavebný dozor;
5. propagácia a publicita;
6. daň z pridanej hodnoty (ak je DPH nerefundovateľná);
7. ostatné výdavky súvisiace s projektom – poistenie, bankové služby, správne poplatky a ostatné výdavky.

Výdavky budú oprávnené len v prípade ak je možné z akejkoľvek zmluvy, alebo inej podpornej dokumentácie na základe, ktorej príjemateľ žiada o preplatenie prostriedkov jednoznačne určiť o aký typ vyššie uvedeného výdavku/skupiny výdavku alebo akú kombináciu vyššie uvedených výdavkov/skupín výdavkov ide.

1. Plánovanie/projektovo-inžinierska činnosť vynaložená na

Nasledovné skupiny výdavkov sú oprávnené ak sú realizované na základe platnej zmluvy o dielo, alebo zmluvy na poskytnutie služieb a sú vynaložené na:

- štúdie (štúdiá uskutočniteľnosti, finančná analýza, EIA, štátna expertíza ak je požadovaná v zmysle zákona, podklady k NATURA 2000 a iné);
- vypracovanie žiadosti o NFP;
- prieskumné práce (geologický prieskum, hydrotechnické posúdenie, archeologický prieskum) a zameriavacie práce (vytýčenie existujúcich vedení);
- vypracovanie súťažných podkladov;
- vypracovanie projektovej dokumentácie nevynímajúc
  - prípravu územia pred výstavbou a pred vydaním potrebných povolení
  - prípravu projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie
  - prípravu projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie
  - autorský dozor a konzultačná činnosť pri realizácii zmluvy o dielo na práce obsahujúcej výstavbu zložitých diel alebo ich častí spájajúcich viacero technologických stupňov (napr. ČOV) ak sú realizované v súlade s červeným FIDIC-om;

- zabezpečenie súhlasných stanovísk zainteresovaných orgánov, povolení vrátane bezprostredne súvisiacich správnych a miestnych poplatkov (rozhodnutie pre územné/stavebné povolenie);
- plán organizácie výstavby vrátane projektu dopravného značenia;
- projektový manažment – manažment projektu zo strany KP vykonávaný externým subjektom, s ktorým bola uzatvorená zmluva v súlade so zákonom č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- výdavky na zabezpečenie verejného obstarávania.

Nasledovné skupiny výdavkov sú oprávnené ak sú realizované na základe pracovnoprávneho zmluvného vzťahu:

- projektový manažment – manažment projektu zo strany KP vykonávaný interným zamestnancom;

2. Nákup pozemkov:

Nákupy pozemkov sú oprávnené ak:

- nadobúdacia cena pozemkov je maximálne 10% z celkových oprávnených výdavkov na projekt
- pozemok, stavba resp. použité zariadenia, pri zohľadnení trhových podmienok, budú ocenené znaleckým posudkom (nesmie byť starší než 3 mesiace pred dátumom registrácie projektu) vyhotoveným znalcom podľa zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- nadobúdacia cena nie je vyššia ako cena zistená znaleckým posudkom
- súčasný či niektorý z predchádzajúcich vlastníkov pozemku, stavby resp. použitého zariadenia neobdržal v posledných piatich rokoch pred registráciou žiadosti dotáciu z verejných zdrojov na nákup daného pozemku, čo by v prípade spolufinancovania nákupu zo strany Fondov EU viedlo k duplicite podpory.

3. Stavebné práce vrátane technologického a strojného zariadenia (dodávka a montáž) a rezervou na nepredvídateľné výdavky súvisiace so stavebnými prácami a technológiou, teda investičné náklady vynaložené na

Nasledovné skupiny výdavkov sú oprávnené ak sú realizované na základe platnej zmluvy o dielo a sú vynaložené na:

- stavebné objekty, prevádzkové súbory, dodávka a montáž technologických zariadení;
- meranie a reguláciu vrátane SW vybavenia;
- preložky inžinierskych sietí;
- vytýčenie inžinierskych sietí nezakreslených do dokumentácie pre stavebné povolenie;
- zariadenie staveniska (príprava, zabezpečenie, údržba a likvidácia zariadenia staveniska vrátane zriadených prístupových ciest) ako aj ostatného vybavenia Zhotoviteľa vrátane poplatkov za elektrinu, pitnú vodu, telekomunikačné poplatky a súvisiacich režijných nákladov;
- zabezpečenie, údržba a odstránenie priestorov vybavenia a príslušenstva stavebného dozoru vrátane poplatkov za elektrinu, pitnú vodu, telekomunikačné poplatky a súvisiacich režijných nákladov;
- vypracovanie prevádzkových a manipulačných poriadkov (pre skúšobnú a trvalú prevádzku);

- vypracovanie dokumentácie zhotoviteľa (napr. dokumentácie skutočného vyhotovenia, Návrh procesov a realizačná projektová dokumentácia v rámci Žltého FIDIC, vytýčenie stavby, zameranie objektov);
- vypracovanie revízných správ;
- funkčné skúšky a skúšky pred odovzdaním diela;
- zaškolenie obsluhy;
- požadované dočasné dopravné značenie v záujmovom území (zabezpečenie, osadenie, údržba a likvidácia);
- zabezpečenie súladu s požiadavkami na riadenie a kontrolu kvality;
- zabezpečenie súladu s požiadavkami na zabezpečenie ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci v zmysle platných predpisov;
- zabezpečenie súladu s ustanoveniami plánu ochrany životného prostredia;
- zabezpečenie skúšobnej prevádzky, v súlade so zmluvou o dielo na práce;
- zriaďovacie výdavky (mobilizácia personálu a zariadenia, výdavky na zabezpečenie areálu na skladovanie stavebného materiálu a zariadenia Zhotoviteľa);
- geotechnické a hydrotechnické monitorovanie stavby počas realizácie;
- spätnú úpravu (obnovu) komunikácií len v rozsahu požiadaviek vydaných stavebných povolení alebo ak nie sú vydané stavebné povolenia podľa požiadaviek na spätnú úpravu;
- zabezpečenie, údržbu a likvidácia veľkoplošných reklamných tabúl počas realizácie prác ;
- pamätné dosky, ktoré nahradia veľkoplošné reklamné tabule po ukončení prác ;
- zmeny vyplývajúce z rozdielu medzi projektovou dokumentáciou v zmluve o dielo a realizovanými prácami na stavenisku a výdavky na oprávnené požiadavky/nároky zhotoviteľa;
- členov Komisie na riešenie sporov.

Konečný prijímateľ je povinný pri spracovávaní podrobného položkového rozpočtu používať Štandardnú metódu merania pre projekty v oblasti životného prostredia, alebo Triedník stavebných prác vydaný na základe prílohy nariadenia komisie ES č 204/2002 o štatistickej klasifikácii produkcií podľa činnosti v Európskom spoločenstve, ktoré vyhlasuje klasifikáciu stavebných prác za záväznú pre členské štáty EU. Pri spracovaní rozpočtu je konečný prijímateľ povinný vyhýbať sa používaniu rozpočtových položiek, ktorých množstvá sa nedajú reálne overiť na mieste, tzn. položiek, ktoré neoznačujú práce na diele, alebo jeho častiach, a sú do diela „alebo jeho časti trvalo zabudované (napr. stratné, presuny hmôt, dočasné zariadenia)

V prípade zariadení na znižovanie znečisťovania ovzdušia oprávnené sú len výdavky, ktoré sú na zariadenia v súlade s BAT (smernica IPPC 96/61/EC).

Výdavky na technologické a strojné zariadenia sú oprávnené ako investičné náklady zahŕňajúce nákup a výrobu Technologických zariadení a strojov vrátane elektrickej inštalácie, ktoré sú nevyhnutné pre splnenie cieľov veľkého projektu a sú vynaložené na:

- zariadenia a stroje;
- zariadenia merania a regulácie vrátane softvérového vybavenia;
- montáž a inštaláciu;
- skúšky a skúšobnú prevádzku;

- dopravné a prepravné prostriedky;
- projektovú dokumentáciu a prevádzkové manuály;
- poistenia nadobúdaného majetku a zmluvné zábezpeky.

V prípade zariadení na znižovanie znečisťovania ovzdušia oprávnené sú len výdavky, ktoré sú na zariadenia v súlade s BAT (smernica IPPC 96/61/EC).

Položkový rozpočet na stavebné práce môže zahŕňať rezervu na nepredvídateľné výdavky, ktoré bude možné považovať za oprávnené len v prípade, že spĺňajú nasledovné podmienky:

- rezerva je zahrnutá v celkových nákladoch použitých pre výpočet finančného príspevku z fondov a nepresahuje 10% investičných nákladov;
- rezerva sa použije na technické zmeny realizácie projektu v rámci pôvodného rozsahu prác (pod-článok 13.3 FIDIC), oprávnené nároky zhotoviteľa (pod-článok 20.1 FIDIC).

Všetky uvedené výdavky v časti 3 budú oprávnené za splnenia nasledujúcich podmienok:

1. sú vykonané v súlade s podpísanou zmluvou o dielo,
2. sú schválené a odsúhlasené nezávislým stavebným dozorom ak ide o zmluvu podľa podmienok FIDIC a/alebo sú zároveň na základe skutočného premerania v prípade ak ide o zmluvu o dielo podpísanú v súlade s zmluvnými podmienkami pre výstavbu FIDIC vydanie 1999- (červená kniha),

4. Dozor počas výstavby:

Výdavky na dozorovanie zmluvy o dielo na práce uzavretej podľa podmienok FIDIC sú oprávnené ak sú vykonané na základe platnej zmluvy o dielo, alebo zmluvy a poskytnutie služieb a sú to:

výdavky na poskytnutie služieb - na zabezpečenie stavebného dozoru a administrácie zmluvy o dielo na projekte počas realizácie stavby do výšky max. 5 % z celkovej sumy stavebných prác popísaných v článku 3.

5. Propagácia a publicita projektu:

Výdavky na propagáciu a publicitu sú oprávnené ak sú vykonané na základe platnej zmluvy o dielo, alebo zmluvy a poskytnutie služieb a sú to:

- výdavky bezprostredne súvisiace s opatreniami na informovanie a publicitu ako sú:
  - výroba publikácií (brožúry, informačné letáky, noviny a plagáty);
  - výroba video materiálov, ktoré slúžia verejnosti;
  - vytvorenie internetových stránok, ak KP zabezpečuje externým subjektom, s ktorým bola uzatvorená zmluva v súlade so zákonom č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
  - organizovanie a zabezpečenie tlačových konferencií (napr. prenájom miestností, prenájom nevyhnutnej audiovizuálnej elektroniky).

6. DPH:

DPH je oprávnená na preplatenie:

- ak platiteľ dane z pridanej hodnoty (zdaniteľná osoba) nemá nárok na odpočet DPH v plnej výške pri danom prijatom plnení v súlade so zákonom č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty;
- ak ide o neplatiteľa DPH, nakoľko táto osoba si nemôže nárokovať odpočet dane z pridanej hodnoty na vstupe;
- ak je plnenie oprávnené iba v alikvotnej časti, je daň z pridanej hodnoty vzťahujúca sa k tomuto plneniu oprávnená v rovnakej alikvotnej časti.

DPH je oprávnená v prípade, keď je originálne a definitívne znášaná konečným prijímateľom a nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. Neuvádza sa ako samostatný oprávnený výdavok, ale bude zahrnutá do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených výdavkov.

7. Ostatné výdavky súvisiace s projektom

Iné výdavky sú oprávnené ak spĺňajú všetky vyššie uvedené aplikovateľné podmienky a ide o výdavky vynaložené na:

- zriadenie a vedenie účtu alebo účtov a za finančné transakcie na tomto účte, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštneho účtu alebo účtov;
- poistenie majetku, len v priamej väzbe na realizáciu prác projektu v rámci zmluvy o dielo na práce.

Všetky vyššie uvedené výdavky sú oprávnené len za predpokladu, že pri ich obstaraní boli rešpektované princípy VO a boli obstarané v súlade so zákonom č. 25/2006 Z.z.

Akékoľvek iné výdavky nebudú považované za oprávnené!

Špecifikácia oprávnených výdavkov pre jednotlivé prioritné osi OP ŽP – pre projekty, ktorých celkové náklady nepresahujú 25 mil. EUR

Špecifikácia oprávnených výdavkov pre jednotlivé prioritné osi OP ŽP – pre projekty, ktorých celkové náklady nepresahujú 25 mil. EUR, je platná pre žiadateľov zo sektora verejnej správy a súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci (na ktorých sa nevzťahujú pravidlá poskytovania štátnej pomoci)

Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd

Skupiny oprávnených aktivít na úrovni operačných cieľov 1.1, 1.2 a 1.3 sú zadefinované v dokumente „Programový manuál Operačného programu Životné prostredie“

Nižšie uvedené oprávnené výdavky pre prioritnú os 1 sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení vo vzťahu k oprávneným výdavkom na úrovni jednotlivých operačných cieľov prioritnej osi 1, uvedených v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci príslušnej výzvy.

Vo vzťahu k operačnému cieľu 1.1. je potrebné osobitne zdôrazniť obmedzenia uvedené v kap. 1.1.4. a 1.1.6.2 a vo vzťahu k operačnému cieľu 1.2 obmedzenia uvedené v kap. 1.1.4. a 1.2.6.2. Programového manuálu OP ŽP.

Oprávnené výdavky pre Prioritnú os 1

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
610620	Osobné náklady	- mzdové výdavky interných zamestnancov prijímateľa bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (len pre sektor verejnej správy)
633006	Všeobecný materiál	- výdavky na sadenice, stromčeky, kríky, trvanlivé kvety, zemina, osivo, stavebný materiál bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
634001	Palivo, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny	- výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
637003	Propagácia, reklama a inzercia	- výdavky, ktoré bezprostredne slúžia k napĺňaniu cieľov projektu
637004	Všeobecné služby	- informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP - revízie a kontroly zariadenia

637005	Špeciálne služby	<ul style="list-style-type: none"> - výdavky na verejné obstarávanie, - vypracovanie prevádzkových a manipulačných poriadkov, nesúvisiacich s výstavbou, - výdavky, ktoré bezprostredne slúžia k napĺňaniu cieľov projektu
637011	Štúdie, expertízy, posudky	<ul style="list-style-type: none"> - štúdie, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia s výstavbou a geologickým prieskumom.
637012	Poplatky a odvody	<ul style="list-style-type: none"> - zriadenie a vedenie účtu, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštneho účtu
637023	Kolkové známky	<ul style="list-style-type: none"> - kolkové známky
637027	Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	<ul style="list-style-type: none"> - mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
711001	Nákup pozemkov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup pozemkov,
711002	Nákup lesov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup lesov,
712001	Nákup budov, objektov alebo ich častí	<ul style="list-style-type: none"> - nákup budov, objektov alebo ich častí
712002	Nákup Budov alebo objektov určených na likvidáciu	<ul style="list-style-type: none"> - nákup budov, objektov alebo ich častí určených na likvidáciu,
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	<ul style="list-style-type: none"> - technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia -dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	<ul style="list-style-type: none"> - technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia -dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác
716	Prípravná a projektová dokumentácia	<ul style="list-style-type: none"> - prieskumné práce napr. geologický prieskum, - vypracovanie projektovej dokumentácie – na územné rozhodnutie, stavebné povolenie, realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, geodetické zameranie - plán organizácie výstavby vrátane projektu dopravného značenia

717001	Realizácia nových stavieb	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717002	Rekonštrukcia a modernizácia	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717003	Prístavby, nadstavby, stavebné úpravy	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
920	Rezerva na nepredvídané stavebné výdavky	<ul style="list-style-type: none"> - rezerva max. 10 % z výdavkov na stavebné práce (v prípade jej použitia je počas realizácie projektu rozpúšťaná a vykazovaná v rámci príslušnej položky kapitálových výdavkov.)

DPH je oprávnená v prípade, keď je originálne a definitívne znášaná konečným prijímateľom a nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. Neuvádza sa ako samostatný oprávnený výdavok, ale bude zahrnutá do jednotlivých príslúchajúcich oprávnených výdavkov.

DPH je neoprávnená v prípade, ak je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do „iných neoprávnených výdavkov“ (viď Príručka pre žiadateľa, kap. 3.2.1, bod 13).

Ďalšie oprávnené výdavky pre Operačný cieľ č. 1.3

(Jednotlivé výdavky sú špecifikované v súlade s Programom monitorovania stavu vôd Slovenska v roku 2008)

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
610620	Osobné náklady	<ul style="list-style-type: none"> - akreditovaná činnosť zameraná na odber vzoriek povrchovej vody a podzemnej vody (bodové vzorky, zonálne vzorky) v súlade s platnými legislatívnymi a

		<p>technickými predpismi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - akreditovaná činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev (fytoplanktónu, fyto-bentosu, bentických bezstavovcov, vodných makrofýť) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev - rýb v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - terénne merania (napr. pH, kyslík, alkalita, vodivosť, odhad substrátu, identifikácia vybraných organizmov vodných spoločenstiev v teréne), - preprava vzoriek a ostatné výdavky spojené s odbermi vzoriek, - akreditované výkony zamerané na analytické práce - činnosti zamerané na prípravné a pomocné práce súvisiace s analytickými prácami (napr. prevzatie a evidencia vzoriek, skartácia vodných vzoriek, filtrácia vzoriek, centrifugácia vzoriek, úprava pH, extrakcia, príprava protokolov o odberoch a o skúškach), - činnosti zamerané na hodnotenie stavu povrchových vôd a podzemných vôd (napr. príprava databázy výsledkov, štatistické spracovanie údajov, vyhodnotenie výsledkov, príprava mapových podkladov), - činnosti zamerané na prípravu podkladov pre reportovacie správy do EK,
631001	Tuzemské cestovné náhrady	<ul style="list-style-type: none"> - akreditovaná činnosť zameraná na odber vzoriek povrchovej vody a podzemnej vody (bodové vzorky, zonálne vzorky) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - akreditovaná činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev (fytoplanktónu, fyto-bentosu, bentických bezstavovcov, vodných makrofýť) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev - rýb v súlade s platnými

		<p>legislatívnymi a technickými predpismi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - terénne merania (napr. pH, kyslík, alkalita, vodivosť, odhad substrátu, identifikácia vybraných organizmov vodných spoločenstiev v teréne), - preprava vzoriek a ostatné výdavky spojené s odbermi vzoriek,
631002	Zahraničné cestovné náhrady	<ul style="list-style-type: none"> - akreditovaná činnosť zameraná na odber vzoriek povrchovej vody a podzemnej vody (bodové vzorky, zonálne vzorky) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - akreditovaná činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev (fytoplanktónu, fyto bentosu, bentických bezstavovcov, vodných makrofýť) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev - rýb v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - terénne merania (napr. pH, kyslík, alkalita, vodivosť, odhad substrátu, identifikácia vybraných organizmov vodných spoločenstiev v teréne), - preprava vzoriek a ostatné výdavky spojené s odbermi vzoriek,
632001	Energie	<ul style="list-style-type: none"> - akreditované výkony zamerané na analytické práce - činnosti zamerané na prípravné a pomocné práce súvisiace s analytickými prácami (napr. prevzatie a evidencia vzoriek, skartácia vodných vzoriek, filtrácia vzoriek, centrifugácia vzoriek, úprava pH, extrakcia, príprava protokolov o odberoch a o skúškach),
632002	Vodné, stočné	<ul style="list-style-type: none"> - akreditované výkony zamerané na analytické práce - činnosti zamerané na prípravné a pomocné práce súvisiace s analytickými prácami (napr. prevzatie a evidencia vzoriek, skartácia vodných vzoriek, filtrácia vzoriek, centrifugácia vzoriek, úprava pH, extrakcia, príprava protokolov o odberoch a o skúškach),
633004	Materiál prevádzkových stroje,	<ul style="list-style-type: none"> - nákup strojov, prístrojov, zariadení

	prístroje, zariadenia, technika a náradie	a techniky (pre laboratóriá)
633005	Materiál Špeciálne stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie	<ul style="list-style-type: none"> - zariadenia na automatické monitorovanie kvantity podzemnej vody. (merané parametre: výška hladiny podzemnej vody a teplota)
633006	Všeobecný materiál	<ul style="list-style-type: none"> - akreditovaná činnosť zameraná na odber vzoriek povrchovej vody a podzemnej vody (bodové vzorky, zonálne vzorky) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - akreditovaná činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev (fytoplanktónu, fyto Bentosu, bentických bezstavovcov, vodných makrofýty) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev - rýb v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - terénne merania (napr. pH, kyslík, alkalita, vodivosť, odhad substrátu, identifikácia vybraných organizmov vodných spoločenstiev v teréne), - preprava vzoriek a ostatné výdavky spojené s odbermi vzoriek, - akreditované výkony zamerané na analytické práce - činnosti zamerané na prípravné a pomocné práce súvisiace s analytickými prácami (napr. prevzatie a evidencie vzoriek, skartácia vodných vzoriek, filtrácia vzoriek, centrifugácia vzoriek, úprava pH, extrakcia, príprava protokolov o odberoch a o skúškach), - činnosti zamerané na hodnotenie stavu povrchových vôd a podzemných vôd (napr. príprava databázy výsledkov, štatistické spracovanie údajov, vyhodnotenie výsledkov, príprava mapových podkladov), - činnosti zamerané na prípravu podkladov pre reportovacie správy do EK,
633007	Špeciálny materiál	<ul style="list-style-type: none"> - akreditovaná činnosť zameraná na odber vzoriek povrchovej vody a podzemnej

		<p>vody (bodové vzorky, zonálne vzorky) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - akreditovaná činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev (fytoplanktónu, fytobentosu, bentických bezstavovcov, vodných makrofýť) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev - rýb v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - terénne merania (napr. pH, kyslík, alkalita, vodivosť, odhad substrátu, identifikácia vybraných organizmov vodných spoločenstiev v teréne), - preprava vzoriek a ostatné výdavky spojené s odbermi vzoriek, - akreditované výkony zamerané na analytické práce - činnosti zamerané na prípravné a pomocné práce súvisiace s analytickými prácami (napr. prevzatie a evidencia vzoriek, skartácia vodných vzoriek, filtrácia vzoriek, centrifugácia vzoriek, úprava pH, extrakcia, príprava protokolov o odberoch a o skúškach),
633010	Materiál Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	<ul style="list-style-type: none"> - akreditované výkony zamerané na analytické práce - činnosti zamerané na prípravné a pomocné práce súvisiace s analytickými prácami (napr. prevzatie a evidencia vzoriek, skartácia vodných vzoriek, filtrácia vzoriek, centrifugácia vzoriek, úprava pH, extrakcia, príprava protokolov o odberoch a o skúškach),
634001	Palivo, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny	<ul style="list-style-type: none"> - akreditovaná činnosť zameraná na odber vzoriek povrchovej vody a podzemnej vody (bodové vzorky, zonálne vzorky) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - akreditovaná činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev (fytoplanktónu, fytobentosu, bentických bezstavovcov, vodných makrofýť) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi,

		<ul style="list-style-type: none"> - činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev - rýb v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - terénne merania (napr. pH, kyslík, alkalita, vodivosť, odhad substrátu, identifikácia vybraných organizmov vodných spoločenstiev v teréne), - preprava vzoriek a ostatné výdavky spojené s odbermi vzoriek
634004	Prepravné a nájom dopravných prostriedkov	<ul style="list-style-type: none"> - preprava vzoriek a ostatné výdavky spojené s odbermi vzoriek
635005	Údržba Špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, a náradia	<ul style="list-style-type: none"> - akreditované výkony zamerané na analytické práce
635006	Údržba Budov, objektov alebo ich častí	<ul style="list-style-type: none"> - akreditované výkony zamerané na analytické práce
635200	Údržba ostatného	<ul style="list-style-type: none"> - akreditované výkony zamerané na analytické práce
636002	Nájomné za nájom prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	<ul style="list-style-type: none"> - akreditované výkony zamerané na analytické práce
637001	Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	<ul style="list-style-type: none"> - akreditované výkony zamerané na analytické práce
637004	Všeobecné služby	<ul style="list-style-type: none"> - akreditovaná činnosť zameraná na odber vzoriek povrchovej vody a podzemnej vody (bodové vzorky, zonálne vzorky) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - akreditovaná činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev (fytoplanktónu, fyto bentosu, bentických bezstavovcov, vodných makrofýt) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev - rýb v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - terénne merania (napr. pH, kyslík, alkalita, vodivosť, odhad substrátu, identifikácia vybraných organizmov vodných spoločenstiev v teréne), - preprava vzoriek a ostatné výdavky spojené s odbermi vzoriek, - akreditované výkony zamerané na

		<p>analytické práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti zamerané na prípravné a pomocné práce súvisiace s analytickými prácami (napr. prevzatie a evidencia vzoriek, skartácia vodných vzoriek, filtrácia vzoriek, centrifugácia vzoriek, úprava pH, extrakcia, príprava protokolov o odberoch a o skúškach), - činnosti zamerané na hodnotenie stavu povrchových vôd a podzemných vôd (napr. príprava databázy výsledkov, štatistické spracovanie údajov, vyhodnotenie výsledkov, príprava mapových podkladov), - činnosti zamerané na prípravu podkladov pre reportovacie správy do EK,
637005	Špeciálne služby	<ul style="list-style-type: none"> - akreditovaná činnosť zameraná na odber vzoriek povrchovej vody a podzemnej vody (bodové vzorky, zonálne vzorky) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - akreditovaná činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev (fytoplanktónu, fytobentosu, bentických bezstavovcov, vodných makrofýť) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev - rýb v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - terénne merania (napr. pH, kyslík, alkalita, vodivosť, odhad substrátu, identifikácia vybraných organizmov vodných spoločenstiev v teréne), - preprava vzoriek a ostatné výdavky spojené s odbermi vzoriek, - akreditované výkony zamerané na analytické práce - činnosti zamerané na prípravné a pomocné práce súvisiace s analytickými prácami (napr. prevzatie a evidencia vzoriek, skartácia vodných vzoriek, filtrácia vzoriek, centrifugácia vzoriek, úprava pH, extrakcia, príprava protokolov o odberoch a o skúškach),

		<ul style="list-style-type: none"> - činnosti zamerané na hodnotenie stavu povrchových vôd a podzemných vôd (napr. príprava databázy výsledkov, štatistické spracovanie údajov, vyhodnotenie výsledkov, príprava mapových podkladov), - činnosti zamerané na prípravu podkladov pre reportovacie správy do EK, - tvorba databáz,
637011	Štúdie, expertízy, posudky	<ul style="list-style-type: none"> - činnosti zamerané na hodnotenie stavu povrchových vôd a podzemných vôd (napr. príprava databázy výsledkov, štatistické spracovanie údajov, vyhodnotenie výsledkov, príprava mapových podkladov), - činnosti zamerané na prípravu podkladov pre reportovacie správy do EK,
637027	Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	<ul style="list-style-type: none"> - akreditovaná činnosť zameraná na odber vzoriek povrchovej vody a podzemnej vody (bodové vzorky, zonálne vzorky) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - akreditovaná činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev (fytoplanktónu, fyto bentosu, bentických bezstavovcov, vodných makrofýť) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - činnosť zameraná na odber vodných spoločenstiev - rýb v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - terénne merania (napr. pH, kyslík, alkalita, vodivosť, odhad substrátu, identifikácia vybraných organizmov vodných spoločenstiev v teréne), - preprava vzoriek a ostatné výdavky spojené s odbermi vzoriek, - akreditované výkony zamerané na analytické práce - činnosti zamerané na prípravné a pomocné práce súvisiace s analytickými prácami (napr. prevzatie a evidencia vzoriek, skartácia vodných vzoriek, filtrácia vzoriek, centrifugácia vzoriek,

		úprava pH, extrakcia, príprava protokolov o odberoch a o skúškach), - činnosti zamerané na hodnotenie stavu povrchových vôd a podzemných vôd (napr. príprava databázy výsledkov, štatistické spracovanie údajov, vyhodnotenie výsledkov, príprava mapových podkladov), - činnosti zamerané na prípravu podkladov pre reportovacie správy do EK,
711003	Nákup softvéru	- nákup softvéru
711004	Nákup licencií	- aplikačný softvér - vývoj softvéru - nákup licencií
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup výpočtovej techniky vrátane príslušenstva
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- zariadenia na automatické monitorovanie kvantity podzemnej vody. (merané parametre: výška hladiny podzemnej vody a teplota)
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, a náradia	- zariadenia na automatické monitorovanie kvantity podzemnej vody. (merané parametre: výška hladiny podzemnej vody a teplota)

Neoprávnené výdavky pre Prioritnú os 1

- vypracovanie „Žiadosti o poskytnutie NFP“;
- pokuty, penále, dane, clá, dovozné prirážky, poplatky za výmenu, kurzové straty a iné finančné výdaje;
- autorský dozor;
- výdavky za právne/súdne spory;
- položky financované z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond);
- iné výdavky priamo nesúvisiace s projektom;
- kompenzácia strát alebo dlhov;
- nesplatené dlžné úroky;
- poplatky za poistenie;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku;
- technické vybavenie objektov (nábytok, podlahoviny a koberce);
- osobné motorové vozidlá;

- prevádzkové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (mimo sektora verejnej správy);
- mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu, mimo sektora verejnej správy;
- operatívny lízing, ktorého platnosť skončí skôr, ako 5 rokov po ukončení projektu;
- stratné;
- stavebný zámer;
- štúdia EIA;
- štúdie ako podklad pre štátnu expertízu;
- akákoľvek finančná analýza;
- územné vplyvy;
- cestné komunikácie okrem nevyhnutnej spätnej úpravy.

Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami

Skupiny oprávnených aktivít na úrovni operačných cieľov 2.1 a 2.2 sú zadefinované v dokumente „Programový manuál Operačného programu Životné prostredie“

Nižšie uvedené oprávnené výdavky pre prioritnú os 2 sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení vo vzťahu k oprávneným výdavkom na úrovni jednotlivých operačných cieľov prioritnej osi 2, uvedených v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci príslušnej výzvy.

Oprávnené výdavky pre Prioritnú os 2

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
610620	Osobné náklady	- mzdové výdavky interných zamestnancov prijímateľa bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (len pre sektor verejnej správy)
633006	Všeobecný materiál	- výdavky na sadenice, stromčeky, kríky, trvanlivé kvety, zemina, osivo, stavebný materiál bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
634001	Palivo, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny	- výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
637003	Propagácia, reklama a inzercia	- výdavky, ktoré bezprostredne slúžia k napĺňaniu cieľov projektu
637004	Všeobecné služby	- informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP

637005	Špeciálne služby	<ul style="list-style-type: none"> - výdavky na verejné obstarávanie, - vypracovanie prevádzkových a manipulačných poriadkov, nesúvisiacich s výstavbou, - výdavky, ktoré bezprostredne slúžia k napĺňaniu cieľov projektu
637011	Štúdie, expertízy, posudky	<ul style="list-style-type: none"> - Štúdie, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia s výstavbou a geologickým prieskumom.
637023	Kokové známky	<ul style="list-style-type: none"> - kolkové známky
637012	Poplatky a odvody	<ul style="list-style-type: none"> - zriadenie a vedenie účtu, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštneho účtu
637027	Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	<ul style="list-style-type: none"> - mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projekt
711001	Nákup pozemkov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup pozemkov,
711002	Nákup lesov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup lesov,
712001	Nákup budov, objektov alebo ich častí	<ul style="list-style-type: none"> - nákup budov, objektov alebo ich častí
712002	Nákup Budov alebo objektov určených na likvidáciu	<ul style="list-style-type: none"> - nákup budov, objektov alebo ich častí určených na likvidáciu,
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	<ul style="list-style-type: none"> - technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia -dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác,
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	<ul style="list-style-type: none"> - technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia -dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác
716	Prípravná a projektová dokumentácia	<ul style="list-style-type: none"> - prieskumné práce napr. geologický prieskum, - vypracovanie projektovej dokumentácie – na územné rozhodnutie, stavebné povolenie, realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, geodetické zameranie

		- plán organizácie výstavby vrátane projektu dopravného značenia
717001	Realizácia nových stavieb	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717002	Rekonštrukcia a modernizácia	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717003	Prístavby, nadstavby, stavebné úpravy	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
920	Rezerva na nepredvídané stavebné výdavky	- rezerva max. 10 % z výdavkov na stavebné práce (v prípade jej použitia je počas realizácie projektu rozpúšťaná a vykazovaná v rámci príslušnej položky kapitálových výdavkov.)

DPH je oprávnená v prípade, keď je originálne a definitívne znášaná konečným prijímateľom a nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. Neuvádza sa ako samostatný oprávnený výdavok ale bude zahrnutá do jednotlivých príslušajúcich oprávnených výdavkov.

DPH je neoprávnená v prípade, ak je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do „iných neoprávnených výdavkov“ (viď Príručka pre žiadateľa, kap. 3.2.1, bod 13).

Ďalšie oprávnené výdavky pre Operačný cieľ 2.1, skupina aktivít č. 2

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
631001	Tuzemské cestovné náhrady	- príprava a spracovanie podkladových materiálov, - odborná spolupráca pri vyhotovovaní

		<p>metodík,</p> <ul style="list-style-type: none"> - asistencia pri terénnom prieskume, - koordinácia a zabezpečovanie spolupráce s dotknutými orgánmi štátnej správy, samosprávy a ostatnými subjektmi dotknutými riešením projektu, - riadenie projektu, - meračské práce a ich vyhodnotenie a spracovanie
631001	Tuzemské cestovné náhrady	<ul style="list-style-type: none"> - cestovné náhrady bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (ako napr.: príprava a spracovanie podkladových materiálov; odborná spolupráca pri vyhotovovaní metodík; asistencia pri terénnom prieskume, koordinácia a zabezpečovanie spolupráce s dotknutými orgánmi štátnej správy, samosprávy a ostatnými subjektmi dotknutými riešením projektu; riadenie projektu; meračské práce; opis významných povodní, ktoré sa vyskytli v minulosti; poskytnutie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika orgánom ústrednej a miestnej štátnej správy a samosprávy; koordinácia plánov manažmentu povodňového rizika s plánmi manažmentu povodia a ostatnými priestorovými plánovacími nástrojmi; ostatné výkony súvisiace s aktivitami projektu)
631002	Zahraničné cestovné náhrady	<ul style="list-style-type: none"> - cestovné náhrady bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (ako napr.: rokovania so zahraničnými orgánmi a organizáciami; koordinácia podkladov s ostatnými štátmi v povodí; harmonizácia kritérií ochrany pred povodňami na hraničných úsekoch vodných tokov; hydrologické a geodetické merania hraničných úsekov vodných tokov; účasť na medzinárodných podujatiach v oblasti manažmentu povodňových rizík; harmonizácia obsahu a výsledných máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika na hraničných úsekoch vodných tokov)

637001	Školenia, kurzy, porady, sympózia	<ul style="list-style-type: none"> - konzultácie s verejnosťou, - porady s orgánmi štátnej správy a samosprávy pri vyhotovovaní dokumentov manažmentu povodňových rizík, - spolupráca so správcami drobných vodných tokov, - koordinácia plánov manažmentu povodňových rizík s plánom manažmentu povodia a ostatnými priestorovými plánovacími dokumentmi, - spolupráca s vlastníkmi, správcami a užívateľmi poľnohospodárskej a lesníckej pôdy, - – spolupráca s obcami a občanmi
637004	Všeobecné služby	<ul style="list-style-type: none"> - získavanie a vyhodnotenie dát zainteresovaných orgánov a organizácií v oblasti identifikovaného predbežného hodnotenia povodňového rizika
637005	Špeciálne služby	<ul style="list-style-type: none"> - matematické modelovanie zrážkovo-odtokových procesov a hydrodynamické modelovanie - geodetické a kartografické práce - vyhotovenie digitálnych máp povodňového ohrozenia a digitálnych máp povodňového rizika - vyhotovenie predbežného hodnotenia povodňového rizika a plánov manažmentu povodňového rizika - analýza účinkov opatrení a analýza nákladov a prínosov opatrení - spracovanie systémov na vizualizáciu výstupov máp a plánov manažmentu povodňového rizika, ako aj ich archiváciu - vypracovanie metodík na vyhotovovanie, prehodnocovanie a aktualizácie: <ol style="list-style-type: none"> 1. predbežného hodnotenia povodňového rizika, 2. máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika, 3. plánov manažmentu povodňových

		rizík,
637011	Štúdie, expertízy, posudky	<ul style="list-style-type: none"> - analýza podkladov, - podporné a podkladové štúdie, - odborné vyjadrenia a posudky
637023	Kolkové známky	<ul style="list-style-type: none"> - náklady rozpočtových a príspevkových organizácií za poskytnutie a spracovanie podkladov v súlade so zákonom - podklady o výskyte, priebehu a príčinách povodní a odhad vplyvu klimatickej zmeny na výskyt povodní, odhad maximálneho prietoku povodne - informácie z územno-plánovacej dokumentácie, lesné hospodárske plány, príp. ďalšie informácie - relevantné cezhraničné informácie
637027	Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	<ul style="list-style-type: none"> - oponentské posudky
711003	Nákup softvéru	<ul style="list-style-type: none"> - aplikačný softvér vrátane jeho odovzdania a inštalovania - odovzdanie a prevzatie aplikačného softvéru
711004	Nákup licencií	<ul style="list-style-type: none"> - hydrologické údaje, - DTM, terénno-tvorné prvky - – mapové podklady - – vrstvy GIS
713002	Nákup výpočtovej techniky	<ul style="list-style-type: none"> - výpočtová technika, ktorá bezprostredne slúži k napĺňaniu cieľov projektu
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	<ul style="list-style-type: none"> - zariadenia pre získavanie a spracovanie geodetických a hydrologických údajov - zariadenia na vizualizáciu výstupov máp a plánov manažmentu povodňového rizika

Ďalšie oprávnené výdavky pre Operačný cieľ č. 2.2

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
633013	Materiál Softvér a licencie	<ul style="list-style-type: none"> - aplikačný softvér - vývoj softvéru
637001	Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	<ul style="list-style-type: none"> - školenie pracovníkov

637004	Všeobecné služby	- analýza údajov
637005	Špeciálne služby	- geodetické a kartografické práce pre tvorbu databáz
711003	Nákup softvéru	- aplikačný softvér - vývoj softvéru - nákup softvéru
711004	Nákup licencií	- aplikačný softvér - vývoj softvéru - nákup licencií
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup výpočtovej techniky vrátane príslušenstva
713003	Nákup telekomunikačnej techniky	- telekomunikačná technika
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- technické vybavenie
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, a náradia	- technické vybavenie
714005	Nákup Špeciálnych automobilov	- nákup a leasing špeciálnych automobilov s príslušenstvom súvisiacich bezprostredne s projektom

Neoprávnené výdavky pre Prioritnú os 2

- pokuty, penále, dane, clá, dovozné prirážky, poplatky za výmenu, kurzové straty a iné finančné výdaje;
- vypracovanie „Žiadosti o poskytnutie NFP
- autorský dozor;
- výdavky za právne/súdne spory;
- položky financované z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond);
- iné výdavky priamo nesúvisiace s projektom;
- kompenzácia strát alebo dlhov;
- nesplatené dlžné úroky;
- výdavky na opravu a údržbu;
- poplatky za poistenie;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku;
- technické vybavenie objektov (nábytok, podlahoviny a koberce);
- osobné motorové vozidlá;

- prevádzkové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (mimo sektora verejnej správy);
- nákup a rekonštrukcia budov;
- mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu, mimo sektora verejnej správy;
- operatívny lízing, ktorého platnosť skončí skôr, ako 5 rokov po ukončení projektu;
- stratné;
- cestné komunikácie okrem nevyhnutnej spätnej úpravy;
- neekologické úpravy na tokoch zapríčiňujúce vznik významne pozmeneného vodného útvaru (HMWB) podľa Rámcovej smernice o vodách, len pre Operačný cieľ 2.1;
- výstavba mostov;
- prevádzka POVAPSYS;
- stavebný zámer;
- štúdia EIA;
- štúdie ako podklad pre štátnu expertízu;
- akákoľvek finančná analýza.

Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy

Oprávnené výdavky pre prioritnú os 3

Nižšie uvedené oprávnené výdavky pre prioritnú os 3 sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení vo vzťahu k oprávneným výdavkom na úrovni jednotlivých operačných cieľov prioritnej osi 3, uvedených v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci príslušnej výzvy.

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
610620	Osobné náklady	- mzdové výdavky interných zamestnancov prijímateľa bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (len pre sektor verejnej správy),
633002	Materiál výpočtová technika	- nákup osobných počítačov, vrátane materiálu k výpočtovej technike (myši, klávesnice, monitory, tlačiarne a pod.) len ak bezprostredne súvisí s projektom
633004	Materiál prevádzkové stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie	- obstaranie strojov, prístrojov, zariadení a techniky, napr. pre

		laboratóriá, odpadové nádoby, ručné hasiace prístroje
633005	Materiál špeciálne stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- meracie a monitorovacie technické prostriedky
633006	Všeobecný materiál	- sadenice, stromčeky, kríky, trvanlivé kvety, zemina, osivo,
633013	Materiál softvér a licencie	- nákup softvéru a licencií, ktorý nespĺňa kritériá nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, ale výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
637001	Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	- výdavky na školenia, kurzy, semináre, informačné podujatia bezprostredne súvisiace s projektom
637003	Propagácie, reklama a inzercia	- výdavky, ktoré bezprostredne slúžia k napĺňaniu cieľov projektu
637004	Všeobecné služby	- informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP - revízie a kontroly zariadenia
637005	Špeciálne služby	- výdavky na verejné obstarávanie, - výdavky na externý manažment projektu - prieskumné a projektové práce nesúvisiace s výstavbou, - geologický prieskum a geologické práce, ktoré súvisia s geologickým prieskumom, nesúvisiace s výstavbou, - výdavky na vypracovanie prevádzkových a manipulačných poriadkov nesúvisiacich s výstavbou, - administratívne poplatky – notárske overenia, výdavky na záruky (poskytované bankou)

637010	Služby na úlohy výskumu a vývoja	- výdavky správcov rozpočtových kapitol na riešenie štátnych objednávok výskumu a vývoja.
637011	Štúdie, expertízy, posudky	- štúdie, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia s výstavbou a geologickým prieskumom.
637012	Poplatky a odvody	- zriadenie a vedenie účtu, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštného účtu
637023	Kolkové známky	- kolkové známky
637027	Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	- mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
711001	Nákup pozemkov	- nákup pozemkov,
711002	Nákup lesov	- nákup lesov,
711003	Nákup softvéru	- nákup softvéru, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
711004	Nákup licencií	- nákup licencií, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
712001	Nákup Budov, objektov alebo ich častí	- nákup budov, objektov alebo ich častí,
712002	Nákup Budov alebo objektov určených na likvidáciu	- nákup budov, objektov alebo ich častí určených na likvidáciu,
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva, napr: riadiace systémy.
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia -dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác

713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia -dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác
714002	Nákup autobusov	- rekonštrukcia alebo nákup autobusov (len pre operačný cieľ 3.1 skupinu II A,B,C zadaných v Programovom manuáli OP ŽP)
714004	Nákup nákladných vozidiel, ťahačov, prípojných vozidiel, dopravných pracovných strojov, traktorov	- nákup a leasing dopravných prostriedkov, s príslušenstvom, súvisiacich bezprostredne s projektom - rekonštrukcia alebo nákup trolejbusov (len pre operačný cieľ 3.1 skupinu II A,B,C zadaných v Programovom manuáli OP ŽP)
714005	Nákup špeciálnych automobilov	- nákup a leasing špeciálnych automobilov s príslušenstvom súvisiacich bezprostredne s projektom - nákup špeciálnych meracích vozov pre meranie emisií (len pre operačný cieľ 3.1 skupinu III B zadaných v Programovom manuáli OP ŽP)
714007	Nákup železničných mobilných prostriedkov (dráhových vozidiel)	- rekonštrukcia alebo nákup električiek (len pre operačný cieľ 3.1 skupinu II A,B,C zadaných v Programovom manuáli OP ŽP)
716	Prípravná a projektová dokumentácia	- geodetické a prieskumné práce (napr. geologický prieskum) potrebné na spracovanie projektu, - vypracovanie projektovej dokumentácie vrátane zmien, variantných riešení a doplnkov (pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie, realizačná

		dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, porealizačné geodetické zameranie)
717001	Realizácia nových stavieb	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zariadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717002	Rekonštrukcia a modernizácia	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zariadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717003	Prístavby, nadstavby, stavebné úpravy	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zariadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
718002	Modernizácia výpočtovej techniky	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718003	Modernizácia telekomunikačnej techniky	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718004	Modernizácia prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718005	Modernizácia špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
920	Rezerva na nepredvídané stavebné výdavky	<ul style="list-style-type: none"> - rezerva na stavebné práce* - rezerva na technologické a technické zariadenia**

* rezervu je možné vytvoriť maximálne 10% z ceny stavebných prác

** rezervu je možné vytvoriť maximálne 10% z ceny technologických a technických zariadení

DPH je oprávnená v prípade, keď je originálne a definitívne znášaná konečným prijímateľom a nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. Neuvádza sa ako samostatný oprávnený výdavok ale bude zahrnutá do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených výdavkov.

DPH je neoprávnená v prípade, ak je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do „iných neoprávnených výdavkov“ (viď Príručka pre žiadateľa, kap. 3.2.1, bod 13).

Neoprávnené výdavky pre prioritnú os 3

- vypracovanie „Žiadosti o poskytnutie NFP“;
- položky financované z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond);
- geologický prieskum za účelom zistenia výdatnosti geotermálneho ložiska;
- stratné;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku;
- autorský dozor;
- poplatky za poistenie;
- operatívny lízing, ktorého platnosť skončí skôr, ako 5 rokov po ukončení projektu;
- pokuty, penále, dane, clá, dovozné prirážky, poplatky za výmenu, kurzové straty a iné finančné výdaje;
- výdavky za právne/súdne spory;
- rezerva na možné budúce straty alebo dlhy;
- úroky z dlhov;
- nesplatené dlžné úroky;
- výdavky na opravu a údržbu;
- technické vybavenie objektov (nábytok, podlahoviny a koberce, počítačová technika a vybavenie, telekomunikačná technika, iná nutná technika);
- prevádzkové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (cestovné náhrady, PHM, telefóny, energie, voda, spotrebný tovar...);
- výdavky na obstaranie dopravných prostriedkov určených na osobnú prepravu, okrem osobnej hromadnej prepravy – mestskej a medzimestskej;
- iné nešpecifikované výdavky nesúvisiace s projektom;
- výmena vnútorných tepelných rozvodov a radiátorov, pokiaľ nie sú z technického hľadiska pre realizáciu projektu nutné;
- výstavba električkových tratí;
- zakúpenie výpočtovej techniky v prípade projektov operačného cieľa 3.1 skupiny III.F zadefinovanej v Programovom manuáli OP ŽP;

- výdavky na opatrenia na znižovanie energetických strát budov (zatepl'ovanie fasád, výmena okien, výmena tepelnej izolácie vnútorných rozvodov a pod.), ktorých celková suma je vyššia ako 10% zo sumy celkových oprávnených nákladov na projekt;
- výdavky na obstaranie a inštaláciu nového kotla na neobnoviteľný zdroj energie s nižším výkonom ako existujúci kotol na neobnoviteľný zdroj energie sú oprávnené len v prípade projektu zmeny palivovej základne v prospech geotermálnej energie, v rámci operačného cieľa 3.2 *Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie* a to len pokiaľ je doložený odborný posudok, že taký kotol je potrebný pre zabezpečenie dodávok tepla do objektu, ktorý je predmetom projektu;
- stavebný zámer;
- štúdia EIA;
- štúdie ako podklad pre štátnu expertízu;
- akákoľvek finančná analýza.

Prioritná os 4   Odpadové hospodárstvo

Oprávnené výdavky pre prioritnú os 4, okrem výdavkov pre Operačný cieľ 4.4, I. a II. skupina

Nižšie uvedené oprávnené výdavky pre prioritnú os 4, okrem výdavkov pre Operačný cieľ 4.4, I. a II. skupina, sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení vo vzťahu k oprávneným výdavkom na úrovni jednotlivých operačných cieľov prioritnej osi 4, uvedených v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci príslušnej výzvy.

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
610620	Osobné náklady	- mzdové výdavky interných zamestnancov prijímateľa bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu, len pre verejnú správu
633002	Materiál Výpočtová technika	- nákup osobných počítačov, vrátane materiálu k výpočtovej technike (myši, klávesnice, monitory, tlačiarne a pod.), len ak bezprostredne súvisí s projektom
633004	Materiál Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie	- obstaranie strojov, prístrojov, zariadení a techniky (napr. pre laboratóriá, odpadové nádoby, ručné hasiace prístroje)
633005	Materiál Špeciálne stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie	- meracie a monitorovacie technické prostriedky

633006	Všeobecný materiál	<ul style="list-style-type: none"> - nákup hygienického materiálu (napr. vrecia na odpad), - sadenice, stromčeky, kríky, trvanlivé kvety, zemina, osivo, biologická rekultivácia,
633013	Materiál Softvér a licencie	<ul style="list-style-type: none"> - nákup softvéru a licencií, ktorý nespĺňa kritériá nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, ale výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
637001	Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	<ul style="list-style-type: none"> - výdavky na školenia, kurzy, semináre, informačné podujatia bezprostredne súvisiace s projektom
637003	Propagácia reklama a inzercia	<ul style="list-style-type: none"> - výdavky, ktoré bezprostredne slúžia k napĺňaniu cieľov projektu
637004	Všeobecné služby	<ul style="list-style-type: none"> - informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP, - revízie a kontroly zariadení
637005	Špeciálne služby	<ul style="list-style-type: none"> - výdavky na verejné obstarávanie, - výdavky na externý manažment projektu, - prieskumné a projektové práce nesúvisiace s výstavbou, - geologický prieskum a geologické práce, ktoré súvisia s geologickým prieskumom, nesúvisiace s výstavbou, - výdavky na vypracovanie prevádzkových poriadkov, - ekologická asanácia územia (náklady súvisiace s odstraňovaním ekologických havárií), - administratívne poplatky – notárske overenia, výdavky na záruky (poskytované bankou)
637010	Služby na úlohy výskumu a vývoja	<ul style="list-style-type: none"> - výdavky správcov rozpočtových kapitol na riešenie štátnych objednávok výskumu a vývoja,
637011	Služby Štúdie, expertízy, posudky	<ul style="list-style-type: none"> - štúdie, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia s výstavbou a geologickým prieskumom.
637012	Poplatky a odvody	<ul style="list-style-type: none"> - zriadenie a vedenie účtu, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštného účtu
637023	Kolkové známky	<ul style="list-style-type: none"> - kolkové známky
637027	Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru	<ul style="list-style-type: none"> - mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s

		implementáciou projektu
711001	Nákup pozemkov	- nákup pozemkov
711002	Nákup lesov	- nákup lesov
711003	Nákup softvéru	- nákup softvéru, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
711004	Nákup licencií	- nákup licencií, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
712001	Nákup budov, objektov alebo ich častí	- nákup budov, objektov alebo ich častí,
712002	Nákup budov, objektov alebo ich častí určených na likvidáciu	- nákup budov, objektov alebo ich častí určených na likvidáciu,
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva, napr: riadiace systémy pre technologické linky
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia - dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác - dodávka odpadových nádob (kontajnerov)
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia - dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác
714004	Nákup nákladných vozidiel, ťahačov, prípojných vozidiel, dopravných pracovných strojov, traktorov	- nákup a leasing dopravných prostriedkov, s príslušenstvom, súvisiacich bezprostredne s projektom
714005	Nákup špeciálnych automobilov	- nákup a leasing špeciálnych automobilov s príslušenstvom súvisiacich bezprostredne s projektom
716	Prípravná a projektová dokumentácia	- geodetické a prieskumné práce (napr. geologický prieskum) potrebné na spracovanie projektu, - vypracovanie projektovej dokumentácie vrátane zmien, variantných riešení a doplnkov (pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie,

		realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, porealizačné geodetické zameranie)
717001	Realizácia nových stavieb	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717002	Rekonštrukcia a modernizácia	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717003	Prístavby, nadstavby, stavebné úpravy	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
718002	Modernizácia výpočtovej techniky	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718003	Modernizácia Telekomunikačnej techniky	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718004	Modernizácia Prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718005	Modernizácia Špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
920	Rezerva na nepredvídané stavebné výdavky	<ul style="list-style-type: none"> - rezerva na stavebné práce* - rezerva na technologické a technické zariadenia**

* rezervu je možné vytvoriť maximálne 10% z ceny stavebných prác

** rezervu je možné vytvoriť maximálne 10% z ceny technologických a technických zariadení

DPH je oprávnená v prípade, keď je originálne a definitívne znášaná konečným prijímateľom a nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. Neuvádza sa ako samostatný oprávnený výdavok ale bude zahrnutá do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených výdavkov.

DPH je neoprávnená v prípade, ak je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do „iných neoprávnených výdavkov“ (viď Príručka pre žiadateľa, kap. 3.2.1, bod 13).

Oprávnené výdavky pre prioritnú os 4, Operačný cieľ 4.4, I. a II. skupina

Nižšie uvedené oprávnené výdavky pre Operačný cieľ 4.4, I. a II. skupina, sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení vo vzťahu k oprávneným výdavkom, ktoré sú uvedené v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci príslušnej výzvy.

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
610620	Osobné náklady	- mzdové výdavky interných zamestnancov prijímateľa bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu, len pre verejnú správu
633005	Materiál Špeciálne stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie	- meracie a monitorovacie technické prostriedky, len pre Operačný cieľ 4.4, I.skupina E.
633006	Všeobecný materiál	- nákup hygienického materiálu (napr. vrecia na odpad), - sadenice, stromčeky, kríky, trvanlivé kvety, zemina, osivo, biologická rekultivácia,
633013	Materiál Softvér a licencie	- nákup softvéru a licencií, ktorý nespĺňa kritériá nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, ale výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
637004	Všeobecné služby	- informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP, - revízie a kontroly zariadení
637005	Špeciálne služby	- výdavky na verejné obstarávanie, - výdavky na externý manažment projektu, - prieskumné a projektové práce nesúvisiace s výstavbou, - geologický prieskum a geologické práce, ktoré súvisia s geologickým prieskumom, nesúvisiace s výstavbou, - výdavky na vypracovanie prevádzkových poriadkov, - administratívne poplatky – notárske overenia, výdavky na záruky (poskytované bankou)

637011	Služby Štúdie, expertízy, posudky	- štúdie, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia s výstavbou a geologickým prieskumom.
637012	Poplatky a odvody	- zriadenie a vedenie účtu, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštného účtu
637023	Kolkové známky	- kolkové známky
637027	Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru	- mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
711003	Nákup softvéru	- nákup softvéru, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
711004	Nákup licencií	- nákup licencií, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva, napr: riadiace systémy pre technologické linky
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia - dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác - dodávka odpadových nádob (kontajnerov)
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia - dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác
716	Prípravná a projektová dokumentácia	- geodetické a prieskumné práce (napr. geologický prieskum) potrebné na spracovanie projektu, - vypracovanie projektovej dokumentácie vrátane zmien, variantných riešení a doplnkov (pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie, realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, porealizačné geodetické zameranie)
717001	Realizácia nových stavieb	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,

719200	Ostatné	- geologické práce
920	Rezerva na nepredvídané stavebné výdavky	- rezerva na stavebné práce* - rezerva na geologické práce**

* rezervu je možné vytvoriť maximálne 5 % z ceny stavebných prác

** rezervu je možné vytvoriť maximálne 5 % z ceny geologických prác

DPH je oprávnená v prípade, keď je originálne a definitívne znášaná konečným prijímateľom a nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. Neuvádza sa ako samostatný oprávnený výdavok ale bude zahrnutá do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených výdavkov.

DPH je neoprávnená v prípade, ak je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do „iných neoprávnených výdavkov“ (viď Príručka pre žiadateľa, kap. 3.2.1, bod 13).

Neoprávnené výdavky pre prioritnú os 4

- vypracovanie „Žiadosti o poskytnutie NFP“;
- položky financované z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond, finančná rezerva na uzatvorenie skládky);
- autorský dozor;
- technický dozor;
- nákup pozemkov pod skládkami odpadov a pod environmentálnymi záťažami;
- účelová finančná rezerva na uzatvorenie, rekultiváciu a monitorovanie skládok odpadov po jej uzavretí;
- stratné;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku;
- poplatky za poistenie;
- operatívny lízing, ktorého platnosť skončí skôr, ako 5 rokov po ukončení projektu;
- pokuty, penále, dane, clá, dovozné prirážky, poplatky za výmenu, kurzové straty a iné finančné výdaje;
- výdavky za právne/súdne spory;
- rezerva na možné budúce straty alebo dlhy;
- úroky z dlhov;
- nesplatené dlžné úroky;
- výdavky na opravu a údržbu;

- technické vybavenie objektov (nábytok, podlahoviny a koberce, počítačová technika a vybavenie, telekomunikačná technika, iná nutná technika);
- prevádzkové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (PHM, telefóny, energie, voda, spotrebný tovar...);
- výdavky na obstaranie dopravných prostriedkov určených na osobnú prepravu;
- iné nešpecifikované výdavky nesúvisiace s projektom;
- stavebný zámer;
- štúdia EIA;
- štúdie ako podklad pre štátnu expertízu;
- akákoľvek finančná analýza.

Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny

Oprávnené výdavky pre Prioritnú os 5

Nižšie uvedené oprávnené výdavky pre prioritnú os 5 sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení vo vzťahu k oprávneným výdavkom na úrovni jednotlivých operačných cieľov prioritnej osi 5, uvedených v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci príslušnej výzvy.

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
610620	Osobné náklady	- mzdové výdavky interných zamestnancov prijímateľa bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
631001	Tuzemské cestovné náhrady	- režijné výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu - cestovné náhrady bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
631002	Zahraničné cestovné náhrady	- režijné výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu - cestovné náhrady bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
632001	Energie	- režijné výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu - výdavky hlavných aktivít projektu bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
632002	Vodné, stočné	- režijné výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu

		- výdavky hlavných aktivít projektu bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
632003	Poštové služby a telekomunikačné služby	- režijné výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
633006	Materiál všeobecný	- režijné výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (spotrebný tovar) - výdavky hlavných aktivít projektu bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (spotrebný tovar)
634001	Palivo, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny	- režijné výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (PHM) - výdavky hlavných aktivít projektu bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (PHM)
637003	Propagácia, reklama a inzercia	- výdavky, ktoré bezprostredne slúžia k napĺňaniu cieľov projektu
637004	Všeobecné služby	- informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP - revízie a kontroly zariadenia - služby bezprostredne súvisiacich s implementáciou projektu
637012	Poplatky a odvody	- zriadenie a vedenie účtu, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštného účtu
637023	Kolkové známky	- kolkové známky
637027	Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	- mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
711003	Nákup softvéru	- nákup softvérového vybavenia, ktorý bezprostredne súvisí s cieľmi projektu
711004	Nákup licencií	- nákup licencií, ktoré bezprostredne súvisia s cieľmi projektu

DPH je oprávnená v prípade, keď je originálne a definitívne znášaná konečným prijímateľom a nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. Neuvádza sa ako samostatný oprávnený výdavok ale bude zahrnutá do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených výdavkov.

DPH je neoprávnená v prípade, ak je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do „iných neoprávnených výdavkov“ (viď Príručka pre žiadateľa, kap. 3.2.1, bod 13).

Ďalšie oprávnené výdavky pre Operačný cieľ č. 5.1

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
633002	Materiál výpočtová technika	- nákup osobných počítačov, vrátane materiálu k výpočtovej technike (myši, klávesnice, monitory, tlačiarne a pod.) len ak bezprostredne súvisí s projektom
633003	Materiál, telekomunikačná technika	- nákup technického vybavenia (zvukové a obrazové prístroje vrátane spojovej techniky, spoj. a zabezpečovacieho materiálu a materiálu pre zabezpečenie zvukového a obrazového spojenia)
633004	Materiál, prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- nákup prístrojov a zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy; technické zabezpečenie na evidenciu spracovanie a sprístupňovanie údajov,
633005	Materiál špeciálne stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- nákup prístrojov a zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy; technické zabezpečenie na evidenciu spracovanie a sprístupňovanie údajov,, monitorovacie zariadenia
633006	Materiál všeobecný	- nákup materiálu, ktorý bezprostredne súvisí s cieľmi projektu
633009	Materiál, knihy, časopisy, noviny , učebnice, učebné pomôcky a kompenzačné pomôcky	- nákup materiálu, ktorý bezprostredne súvisí s cieľmi projektu
633010	Materiál, pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	- nákup materiálu, ktorý bezprostredne súvisí s cieľmi projektu vrátane osobných ochranných pracovných prostriedkov
633013	Materiál softvér a licencie	- nákup softvéru a licencií, ktorý nespĺňa kritériá nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, ale výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
633015	Palivo ako zdroj energie	- nákup materiálu (palivo), ktorý bezprostredne súvisí s cieľmi projektu
636001	Nájom budov, objektov alebo ich častí	- nájom budov a pozemkov, ak je nevyhnutný v rámci realizácie schválených dokumentov starostlivosti
637005	Špeciálne služby	- výdavky na verejné obstarávanie,

		<ul style="list-style-type: none"> - prieskumné a projektové práce nesúvisiace s výstavbou, - geologický prieskum a geologické práce, ktoré súvisia s geologickým prieskumom, nesúvisiace s výstavbou, - vypracovanie prevádzkových a manipulačných poriadkov nesúvisiacich s výstavbou, - administratívne poplatky – notárske overenia, výdavky na záruky (poskytované bankou) - služby, ktoré bezprostredne súvisia s implementáciou projektu
637010	Na úlohy výskumu a vývoja	<ul style="list-style-type: none"> - prieskum, výskum, monitoring biotopov a druhov (európskeho a národného významu) vrátane spracovania údajov a ich ďalšieho využitia
637011	Štúdie, expertízy, posudky	<ul style="list-style-type: none"> - štúdie, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia s výstavbou a geologickým prieskumom.
711001	Nákup pozemkov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup pozemkov v rámci projektu vo výške maximálne 10% z celkových oprávnených výdavkov na projekt,
711002	Nákup lesov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup lesov v rámci projektu
712001	Nákup budov, objektov alebo ich častí	<ul style="list-style-type: none"> - nákup budov, objektov alebo ich častí
712002	Nákup budov alebo objektov určených na likvidáciu	<ul style="list-style-type: none"> - nákup budov alebo objektov určených na likvidáciu
713002	Nákup výpočtovej techniky	<ul style="list-style-type: none"> - nákup výpočtovej techniky vrátane príslušenstva
713003	Nákup telekomunikačnej techniky	<ul style="list-style-type: none"> - nákup technického vybavenia (špeciálny spojovací a zabezpečovací materiál a materiál pre zabezpečenie zvukového a obrazového spojenia, iná nutná technika)
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	<ul style="list-style-type: none"> - technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia - dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác - technické zabezpečenie na evidenciu spracovanie a sprístupňovanie údajov,,

713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu	<ul style="list-style-type: none"> - technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia - dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác - technické zabezpečenie na evidenciu spracovanie a sprístupňovanie údajov,
714001	Nákup osobných automobilov	- nákup, leasing motorových vozidiel – výdavky bezprostredne súvisiace s cieľmi projektu;
714003	Nákup motocyklov, člnov, trojkoliek, štvorkoliek	- nákup, leasing motorových vozidiel bezprostredne súvisiace s cieľmi projektu;
714004	Nákup nákladných vozidiel, ťahačov, prípojných vozidiel, dopravných pracovných strojov, traktorov	- nákup a leasing dopravných prostriedkov, s príslušenstvom, súvisiacich bezprostredne s projektom
714005	Nákup špeciálnych automobilov	- nákup a leasing špeciálnych automobilov s príslušenstvom súvisiacich bezprostredne s projektom
716	Prípravná a projektová dokumentácia	<ul style="list-style-type: none"> - vypracovanie projektovej dokumentácie na územné rozhodnutie, stavebné povolenie, realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, - prieskumné práce (geologický prieskum)
717001	Realizácia nových stavieb	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácií v položkovom rozpočte - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác, kumulatívne za všetky dozory
717002	Rekonštrukcia a modernizácia stavieb	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácií v položkovom rozpočte - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác, kumulatívne za všetky dozory
717003	Prístavby, nadstavby, stavebné úpravy	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska,

		kompletačná činnosť) podľa špecifikácií v položkovom rozpočte - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác, kumulatívne za všetky dozory
920*	Rezerva na nepredvídané stavebné výdavky	- rezerva na nepredvídateľné výdavky pri stavebných prácach - max. 10% z ceny stavebných prác

* rezerva je v prípade jej použitia počas realizácie projektu rozpúšťaná a vykazovaná v rámci príslušnej položky kapitálových výdavkov (napr. skupiny výdavkov 717001)

Ďalšie oprávnené výdavky pre Operačný cieľ č. 5.2

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
633001	Materiál interiérové vybavenie	- nákup interiérového vybavenia objektov (nábytok, podlahoviny)
633002	Materiál výpočtová technika	- nákup osobných počítačov, vrátane materiálu k výpočtovej technike (myši, klávesnice, monitory, tlačiarne a pod.) len ak bezprostredne súvisí s projektom
633003	Materiál telekomunikačná technika	- nákup technického vybavenia (zvukové a obrazové prístroje vrátane spojovej techniky, spoj. a zabezpečovacieho materiálu a materiálu pre zabezpečenie zvukového a obrazového spojenia)
633004	Materiál, prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- nákup prístrojov a zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy, ktorý bezprostredne súvisí s cieľmi projektu
633005	Materiál Špeciálne stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- nákup prístrojov a zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy, ktorý bezprostredne súvisí s cieľmi projektu
633013	Materiál softvér a licencie	- nákup softvéru a licencií, ktorý nespĺňa kritériá nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, ale výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
637005	Špeciálne služby	- výdavky na verejné obstarávanie, - prieskumné a projektové práce nesúvisiace s výstavbou, - geologický prieskum a geologické práce, ktoré súvisia s geologickým prieskumom,

		<p>nesúvisiace s výstavbou,</p> <ul style="list-style-type: none"> - výdavky na vypracovanie prevádzkových poriadkov a manipulačných nesúvisiacich s výstavbou, - administratívne poplatky – notárske overenia, výdavky na záruky (poskytované bankou) - služby, ktoré bezprostredne súvisia s implementáciou projektu
637010	Na úlohy výskumu a vývoja	<ul style="list-style-type: none"> - prieskum, výskum, monitoring biotopov a druhov (európskeho a národného významu) vrátane spracovania údajov a ich ďalšieho využitia
637011	Štúdie, expertízy, posudky	<ul style="list-style-type: none"> - štúdie, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia s výstavbou a geologickým prieskumom.
711001	Nákup pozemkov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup pozemkov v rámci projektu vo výške maximálne 10% z celkových oprávnených výdavkov na projekt;
711002	Nákup lesov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup lesov v rámci projektu
712001	Nákup budov, objektov alebo ich častí	<ul style="list-style-type: none"> - nákup budov, objektov alebo ich častí
712002	Nákup budov alebo objektov určených na likvidáciu	<ul style="list-style-type: none"> - nákup budov alebo objektov určených na likvidáciu
713001	Nákup interiérového vybavenia	<ul style="list-style-type: none"> - nákup interiérového vybavenia (nábytok, podlahoviny)
713002	Nákup výpočtovej techniky	<ul style="list-style-type: none"> - nákup technického vybavenia (PC, vrátane špeciálneho materiálu k výpočtovej technike, iná nutná technika)
713003	Nákup telekomunikačnej techniky	<ul style="list-style-type: none"> - nákup technického vybavenia (špeciálny spojovací a zabezpečovací materiál a materiál pre zabezpečenie zvukového a obrazového spojenia, iná nutná technika)
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	<ul style="list-style-type: none"> - nákup prístrojov a zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy, ktorý bezprostredne súvisí s cieľmi projektu
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu	<ul style="list-style-type: none"> - nákup bezpečnostných, komunikačných systémov - nákup prístrojov a zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy
714001	Nákup osobných automobilov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup, leasing motorových vozidiel bezprostredne súvisiace s cieľmi projektu;

714003	Nákup motocyklov, člnov, trojkoliek, štvorkoliek	- nákup, leasing motorových vozidiel bezprostredne súvisiace s cieľmi projektu;
714004	Nákup nákladných vozidiel, ťahačov, prípojných vozidiel, dopravných pracovných strojov, traktorov	- nákup a leasing dopravných prostriedkov, s príslušenstvom, súvisiacich bezprostredne s projektom
714005	Nákup špeciálnych automobilov	- nákup a leasing špeciálnych automobilov s príslušenstvom súvisiacich bezprostredne s projektom
716	Prípravná a projektová dokumentácia	- vypracovanie projektovej dokumentácie na územné rozhodnutie, stavebné povolenie, realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, - prieskumné práce (geologický prieskum)
717001	Realizácia nových stavieb	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác, kumulatívne za všetky dozory
717002	Rekonštrukcia a modernizácia stavieb	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác, kumulatívne za všetky dozory
717003	Prístavby, nadstavby, stavebné úpravy	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácií v položkovom rozpočte - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác, kumulatívne za všetky dozory
920*	Rezerva na nepredvídané stavebné výdavky	- rezerva na nepredvídateľné výdavky pri stavebných prácach - max. 10% z ceny stavebných prác

* rezerva je v prípade jej použitia počas realizácie projektu rozpúšťaná a vykazovaná v rámci príslušnej položky kapitálových výdavkov (napr. skupiny výdavkov 717001)

Ďalšie oprávnené výdavky pre Operačný cieľ č. 5.3

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
633001	Materiál interiérové vybavenie	- nákup interiérového vybavenia objektov (nábytok)
633002	Materiál výpočtová technika	- nákup osobných počítačov, vrátane materiálu k výpočtovej technike (myši, klávesnice, monitory, tlačiarne a pod.) len ak bezprostredne súvisí s projektom
633003	Materiál telekomunikačná technika	- nákup technického vybavenia (prístroje, technika, iná nutná technika) bezprostredne súvisiaceho s implementáciou projektu
633004	Materiál prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- nákup prístrojov a zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy, ktorý bezprostredne súvisí s cieľmi projektu
633005	Materiál špeciálne stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- nákup prístrojov a zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy, ktorý bezprostredne súvisí s cieľmi projektu
633013	Materiál softvér a licencie	- nákup softvéru a licencií, ktorý nespĺňa kritériá nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, ale výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
637001	Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	- semináre, školenia, tematické vzdelávacie programy, informačné podujatia bezprostredne súvisiace s cieľmi projektu
637005	Špeciálne služby	- výdavky na verejné obstarávanie - služby, ktoré bezprostredne súvisia s implementáciou projektu; - administratívne poplatky, notárske overenia, výdavky na záruky (poskytované bankou) - služby, ktoré bezprostredne súvisia s implementáciou projektu
637011	Štúdie, expertízy, posudky	- odborné štúdie, ktoré bezprostredne súvisia s cieľmi projektu , - Štúdie, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia s výstavbou a geologickým prieskumom.
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu	- nákup prístrojov a zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy
713001	Nákup interiérového	- nákup interiérového vybavenia (nábytok)

	vybavenia	
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup technického vybavenia (PC vrátane materiálu k výpočtovej technike)
713003	Nákup telekomunikačnej techniky	- nákup technického vybavenia (prístroje, technika, iná nutná technika) bezprostredne súvisiaceho s implementáciou projektu
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- nákup prístrojov a zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy, ktorý bezprostredne súvisí s cieľmi projektu

Neoprávnené výdavky pre prioritnú os 5

- položky financované z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond);
- vypracovanie „Žiadosti o poskytnutie NFP“
- autorský dozor;
- stratné pri stavebných prácach;
- poplatky za poistenie;
- pokuty, penále, dane, clá, dovozné prírážky, poplatky za výmenu, kurzové straty a iné finančné výdaje;
- výdavky za právne/súdne spory;
- rezervy na možné budúce straty alebo dlhy;
- nesplatené dlžné úroky;
- výdavky na opravu a údržbu;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku;
- stavebný zámer;
- štúdia EIA;
- štúdie ako podklad pre štátnu expertízu;
- akákoľvek finančná analýza;
- iné nešpecifikované výdavky nesúvisiace s projektom.

Špecifikácia oprávnených výdavkov pre jednotlivé prioritné osi OP ŽP - pre projekty spolufinancované prostredníctvom Schém štátnej pomoci (regionálna pomoc)

Špecifikácia oprávnených výdavkov pre jednotlivé prioritné osi OPŽP - pre projekty spolufinancované prostredníctvom Schém štátnej pomoci (regionálna pomoc) je platná pre

žiadateľov, na ktorých sa vzťahujú pravidlá poskytovania štátnej pomoci a ktorí sú uvedení ako prijímatelia pomoci v čl. E príslušnej schémy štátnej pomoci.

Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy

Oprávnené výdavky pre prioritnú os 3 v súlade so Schémou pre ochranu ovzdušia pre programové obdobie 2007-2013 – regionálna pomoc (ďalej len „schéma“)

Nižšie uvedené oprávnené výdavky pre prioritnú os 3 sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení vo vzťahu k oprávneným výdavkom na úrovni jednotlivých operačných cieľov prioritnej osi 3, uvedených v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci príslušnej výzvy.

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
633004	Materiál prevádzkové stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie	- obstaranie strojov, prístrojov, zariadení a techniky, napr. pre laboratória, odpadové nádoby, ručné hasiace prístroje
633005	Materiál špeciálne stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- meracie a monitorovacie technické prostriedky
633006	Všeobecný materiál	- archeologický výskum, - sadenice, stromčeky, kríky, trvanlivé kvety, zemina, osivo
633013	Materiál softvér a licencie	- nákup softvéru a licencií, ktorý nespĺňa kritériá nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, ale výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
637004	Všeobecné služby	- informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP, - revízie a kontroly zariadení

637005	Špeciálne služby	<ul style="list-style-type: none"> - prieskumné a projektové práce nesúvisiace s výstavbou, - geologický prieskum a geologické práce, ktoré súvisia s geologickým prieskumom, nesúvisiace s výstavbou, - výdavky na vypracovanie prevádzkových a manipulačných poriadkov nesúvisiacich s výstavbou.
711001	Nákup pozemkov	- nákup pozemkov,
711002	Nákup lesov	- nákup lesov,
711003	Nákup softvéru	- nákup softvéru, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
711004	Nákup licencií	- nákup licencií, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
712001	Nákup Budov, objektov alebo ich častí	- nákup budov, objektov alebo ich častí,
712002	Nákup Budov alebo objektov určených na likvidáciu	- nákup budov, objektov alebo ich častí určených na likvidáciu,
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva, napr: riadiace systémy.
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	<ul style="list-style-type: none"> - dodávka a montáž technologických zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy - nákup použitého zariadenia
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu	<ul style="list-style-type: none"> - dodávka a montáž špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu, vrátane prvého zaškolenia obsluhy (napr: meracích, monitorovacích) - nákup použitého zariadenia
714002	Nákup autobusov	- rekonštrukcia alebo nákup autobusov (len pre operačný cieľ 3.2 skupinu II A,B,C zadefinovanú v Programovom manuáli OP ŽP)

714004	Nákup nákladných vozidiel, ťahačov, prípojných vozidiel, dopravných pracovných strojov, traktorov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup a leasing dopravných prostriedkov, s príslušenstvom, súvisiacich bezprostredne s projektom - rekonštrukcia alebo nákup trolejbusov (len pre operačný cieľ 3.2 skupinu II A,B,C zadefinovanú v Programovom manuáli OP ŽP) – vrátane nákupu električiek,
714005	Nákup špeciálnych automobilov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup a leasing špeciálnych automobilov s príslušenstvom súvisiacich bezprostredne s projektom
714007	Nákup železničných mobilných prostriedkov (dráhových vozidiel)	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia alebo nákup električiek (len pre operačný cieľ 3.2 skupinu II A,B,C zadefinovanú v Programovom manuáli OP ŽP) – vrátane nákupu električiek,
716	Prípravná a projektová dokumentácia	<ul style="list-style-type: none"> - geodetické a prieskumné práce (napr. geologický prieskum) potrebné na spracovanie projektu, - vypracovanie projektovej dokumentácie vrátane zmien, variantných riešení a doplnkov (realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, porealizačné geodetické zameranie)
717001	Realizácia nových stavieb	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717002	Rekonštrukcia a modernizácia	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie,

		- stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,,
717003	Prístavby, nadstavby, stavebné úpravy	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zariadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
718002	Modernizácia výpočtovej techniky	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718003	Modernizácia telekomunikačnej techniky	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718004	Modernizácia prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718005	Modernizácia špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
920	Rezerva na nepredvídané stavebné výdavky	- rezerva na stavebné práce* - rezerva na technologické a technické zariadenia**

* rezervu je možné vytvoriť maximálne 10% z ceny stavebných prác

** rezervu je možné vytvoriť maximálne 10% z ceny technologických a technických zariadení

- Oprávnenými výdavkami na účely obstarania hmotného majetku, vo forme pozemkov, budov, strojov, prístrojov, zariadení, je jeho obstarávacia cena v zmysle zákona NRSR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
- Oprávnenými výdavkami na účely obstarania nehmotného majetku, vo forme patentových práv, licencií, know-how alebo nepatentovaných technických vedomostí, je jeho obstarávacia cena v zmysle zákona NRSR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Pri veľkých podnikoch sú takéto výdavky oprávnené len vo výške 50 % celkových oprávnených investičných výdavkov na projekt. Pri MSP sú tieto výdavky oprávnené v plnej výške. Pre MSP sú oprávneným výdavkom aj výdavky na prípravné štúdie a poradenstvo súvisiace s investíciou avšak len vo výške 50 % skutočne vynaložených výdavkov.“
- Regionálna investičná pomoc sa udeľuje na počiatočné investície. Oprávnenými projektmi sú investičné projekty, ktoré predstavujú alebo sú súčasťou počiatočnej investície, na :
  - založenie nového podniku,
  - rozšírenie existujúceho podniku,

- diverzifikáciu výroby podniku na nové, dodatočné výrobky,
  - zásadnú zmenu výrobného procesu existujúceho podniku,
- a zároveň sú určené na dosiahnutie účelu pomoci podľa článku C. schémy.
- Založenie nového podniku a rozšírenie existujúceho podniku (ako zdroja znečisťovania ovzdušia) je oprávneným projektom podľa tejto schémy len za podmienky, že bude odstavený existujúci zdroj znečisťovania ovzdušia a zároveň nedôjde k zvýšeniu kapacity, prípadne príkonu nového podniku (resp. zdroja znečisťovania ovzdušia) a celkové množstvo emisií znečisťujúcich látok sa zníži.
  - Diverzifikácia výroby podniku na nové, dodatočné výrobky a zásadná zmena výrobného procesu existujúceho podniku je možná len za predpokladu zníženia celkového množstva emisií znečisťujúcich látok.

Neoprávnené výdavky pre prioritnú os 3

- výdavky na obstaranie hmotného a nehmotného majetku vynaložené pred schválením žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (s výnimkou prípravných štúdií a poradenstva);
- vypracovanie formulárov „Žiadosť o poskytnutie NFP“;
- akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila maximálna intenzita pomoci;
- časť výdavkov financovaných z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond);
- geologický prieskum za účelom zistenia výdatnosti geotermálneho ložiska;
- výmena vnútorných tepelných rozvodov a radiátorov, pokiaľ nie sú z technického hľadiska pre realizáciu projektu nutné;
- autorský dozor;
- pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení, technológií;
- pravidelné obnovovacie investície zamerané na modernizáciu existujúcej a funkčnej technológie;
- výdavky na obstaranie dopravných prostriedkov určených na osobnú prepravu (v zmysle schémy štátnej pomoci) (okrem výdavkov na prostriedky verejnej dopravy v rámci Operačného cieľa 3.1 Skupina II B,C);
- technické vybavenie objektov (nábytok, podlahoviny a koberce, počítačová technika a vybavenie, telekomunikačná technika, iná nutná technika);
- prevádzkové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (cestovné náhrady, PHM, telefóny, energie, voda, spotrebný tovar...);
- stratné;
- mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu;
- bankové poplatky, colné a daňové poplatky;
- úroky z dlhov;
- platené úroky, pokuty a penále;

- poplatky za poistenie;
- operatívny lízing, ktorého platnosť skončí skôr, ako 5 rokov, resp. 3 roky (relevantné pre malé a stredné podniky) po ukončení projektu;
- pokuty, penále, dane, clá, dovozné prirážky, poplatky za výmenu, kurzové straty a iné finančné výdaje;
- výdavky za právne/súdne spory;
- rezerva na možné budúce straty alebo dlhy;
- nesplatené dlžné úroky;
- výdavky na opravy a údržbu;
- DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku;
- položky financované z iných finančných zdrojov;
- iné nešpecifikované výdavky bezprostredne nesúvisiace s realizáciou projektu;
- výdavky na opatrenia na znižovanie energetických strát budov (zatepl'ovanie fasád, výmena okien, výmena tepelnej izolácie vnútorných rozvodov a pod.),
- výdavky na obstaranie a inštaláciu nového kotla na neobnoviteľný zdroj energie s nižším výkonom ako existujúci kotol na neobnoviteľný zdroj energie sú oprávnené len v prípade projektu zmeny palivovej základne v prospech geotermálnej energie, v rámci operačného cieľa 3.2 *Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie* a to len pokiaľ je doložený odborný posudok, že taký kotol je potrebný pre zabezpečenie dodávok tepla do objektu, ktorý je predmetom projektu;
- stavebný zámer;
- štúdia EIA;
- štúdie ako podklad pre štátnu expertízu;
- akákoľvek finančná analýza.

Prioritná os 4   Odpadové hospodárstvo

Oprávnené výdavky pre prioritnú os 4 v súlade so Schémou pre odpadové hospodárstvo pre programové obdobie 2007-2013 – regionálna pomoc (ďalej len schéma)

Nižšie uvedené oprávnené výdavky pre prioritnú os 4 sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení vo vzťahu k oprávneným výdavkom na úrovni jednotlivých operačných cieľov prioritnej osi 4, uvedených v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci príslušnej výzvy.

Kód výdavku	Názov výdavku	Popis oprávneného výdavku
633004	Materiál Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie	- obstaranie strojov, prístrojov, zariadení a techniky, napr. pre laboratóriá, odpadové nádoby, ručné hasiace prístroje
633005	Materiál Špeciálne stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie	- meracie a monitorovacie technické prostriedky
633006	Všeobecný materiál	- archeologický výskum, - nákup materiálu (napr. vrecia na odpad), - sadenice, stromčeky, kríky, trvanlivé kvety, zemina, osivo, biologická rekultivácia,
633013	Materiál Softvér a licencie	- nákup softvéru a licencií, ktorý nespĺňa kritériá nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, ale výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
637004	Všeobecné služby	- informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP, - revízie a kontroly zariadení
637005	Špeciálne služby	- prieskumné a projektové práce nesúvisiace s výstavbou, - geologický prieskum a geologické práce, ktoré súvisia s geologickým prieskumom, nesúvisiace s výstavbou, - výdavky na vypracovanie prevádzkových poriadkov nesúvisiacich s výstavbou,
711001	Nákup pozemkov	- nákup pozemkov,
711002	Nákup lesov	- nákup lesov,
711003	Nákup softvéru	- nákup softvéru, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
711004	Nákup licencií	- nákup licencií, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
712001	Nákup budov, objektov alebo ich častí	- nákup budov, objektov alebo ich častí,
712002	Nákup budov, objektov alebo ich častí určených na likvidáciu	- nákup budov, objektov alebo ich častí určených na likvidáciu, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup výpočtovej techniky, vrátane

		príslušenstva, napr: riadiace systémy pre technologické linky
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	<ul style="list-style-type: none"> - dodávka a montáž prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, vrátane prvého zaškolenia obsluhy (napr: laboratórnych, odpadových nádob, kontajnerov a pod.) - nákup použitého zariadenia
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu	<ul style="list-style-type: none"> - dodávka a montáž špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu, vrátane prvého zaškolenia obsluhy (napr: meracích, monitorovacích) - nákup použitého zariadenia
714004	Nákup nákladných vozidiel, ťahačov, prípojných vozidiel, dopravných pracovných strojov, traktorov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup a leasing dopravných prostriedkov, s príslušenstvom, súvisiacich bezprostredne s projektom
714005	Nákup špeciálnych automobilov	<ul style="list-style-type: none"> - nákup a leasing špeciálnych automobilov s príslušenstvom súvisiacich bezprostredne s projektom
716	Prípravná a projektová dokumentácia	<ul style="list-style-type: none"> - geodetické a prieskumné práce (napr. geologický prieskum) potrebné na spracovanie projektu, - vypracovanie projektovej dokumentácie vrátane zmien, variantných riešení a doplnkov (realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, porealizačné geodetické zameranie)
717001	Realizácia nových stavieb	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717002	Rekonštrukcia a modernizácia	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717003	Prístavby, nadstavby, stavebné úpravy	<ul style="list-style-type: none"> - stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácií, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,

718002	Modernizácia výpočtovej techniky	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718003	Modernizácia Telekomunikačnej techniky	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718004	Modernizácia Prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718005	Modernizácia Špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
920	Rezerva na nepredvídané stavebné výdavky	- rezerva na stavebné práce* - rezerva na technologické a technické zariadenia**

* rezervu je možné vytvoriť maximálne 10% z ceny stavebných prác

** rezervu je možné vytvoriť maximálne 10% z ceny technologických a technických zariadení

- Oprávnenými výdavkami na účely obstarania **hmotného investičného majetku** je obstarávacia cena pozemkov, budov, strojov, prístrojov, zariadení v zmysle zákona NRSR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
- Oprávnenými výdavkami na účely obstarania **nehmotného investičného majetku** je obstarávacia cena patentových práv, licencií, know-how alebo nepatentovaných technických vedomostí v zmysle zákona NRSR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Pri veľkých podnikoch sú takéto výdavky oprávnené len vo výške 50 % celkových oprávnených investičných výdavkov na projekt. Pri MSP sú tieto výdavky oprávnené v plnej výške. Pre MSP sú oprávneným výdavkom aj výdavky na prípravné štúdie a poradenstvo súvisiace s investíciou avšak len vo výške 50 % skutočne vynaložených výdavkov.
- Nehmotný majetok považovaný za odpisovateľný majetok, musí byť používaný výlučne v podniku, ktorý dostáva pomoc, musí byť zakúpený od tretích strán na základe trhových podmienok, musí byť zaradený do majetku podniku a zostať v podniku prijímajúcom pomoc minimálne päť rokov resp. tri roky v prípade malých a stredných podnikov.
- V rámci oprávnených projektov je možné financovať aj obstaranie špecializovaných prepravných prostriedkov a kontajnerov. Poskytnutie pomoci na obstaranie špecializovaných prepravných prostriedkov a kontajnerov je oprávnené len pre použitie na účely podporovaného projektu. Z poskytnutia pomoci je vyňaté poskytnutie pomoci pre zabezpečovanie dopravných služieb prijímateľmi, špecializujúcimi sa na dopravu a prepravu v oblasti odpadového hospodárstva.

- Regionálna investičná pomoc sa udeľuje na počiatočné investície. Oprávnenými projektmi sú investičné projekty, ktoré predstavujú alebo sú súčasťou počiatočnej investície na:
  - založenie nového podniku,
  - rozšírenie existujúceho podniku,
  - diverzifikáciu výroby podniku na nové, dodatočné výrobky,
  - zásadnú zmenu výrobného procesu existujúceho podniku.
- Za **oprávnené projekty sa nepovažujú** investičné projekty, ktoré predstavujú pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení, technológií, špecializovaných prepravných prostriedkov a kontajnerov napr. v rámci opatrení modernizácie.

Neoprávnené výdavky pre prioritnú os 4

- výdavky na obstaranie hmotného a nehmotného majetku vynaložené pred schválením žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (s výnimkou prípravných štúdií a poradenstva);
- vypracovanie formulárov „Žiadosť o poskytnutie NFP“;
- akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila maximálna intenzita pomoci;
- časť výdavkov financovaných z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond);
- autorský dozor;
- na pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení, technológií;
- na pravidelné obnovovacie investície zamerané na modernizáciu existujúcej a funkčnej technológie;
- na obstaranie dopravných prostriedkov okrem špecializovaných prepravných prostriedkov a kontajnerov pre použitie na vlastné účely;
- technické vybavenie objektov (nábytok, podlahoviny a koberce, počítačová technika a vybavenie, telekomunikačná technika, iná nutná technika);
- prevádzkové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (cestovné náhrady, PHM, telefóny, energie, voda, spotrebný tovar...);
- stratné;
- mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu;
- bankové poplatky, colné a daňové poplatky;
- úroky z dlhov;
- operatívny lízing, ktorého platnosť skončí skôr ako 5 rokov, resp. 3 roky (relevantné pre malé a stredné podniky) po ukončení projektu;

- pokuty, penále, dane, clá, dovozné prirážky, poplatky za výmenu, kurzové straty a iné finančné výdaje;
- výdavky za právne/súdne spory;
- rezerva na možné budúce straty alebo dlhy;
- nesplatené dlžné úroky;
- výdavky na opravu a údržbu;
- prevádzkové výdavky;
- DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku;
- položky financované z iných finančných zdrojov;
- poskytnutie pomoci pre zabezpečovanie dopravných služieb podnikateľmi, špecializujúcimi sa na dopravu v oblasti odpadového hospodárstva;
- z poskytnutia pomoci je vyňatá i pomoc pre finančnú reštrukturalizáciu podnikateľov v ťažkostiach;
- iné nešpecifikované výdavky bezprostredne nesúvisiace s realizáciou projektu.
- stavebný zámer;
- štúdia EIA;
- štúdie ako podklad pre štátnu expertízu;
- akákoľvek finančná analýza.

**Špecifikácia oprávnených výdavkov pre jednotlivé prioritné osi OP ŽP
- pre projekty spolufinancované prostredníctvom Schémy štátnej pomoci
na ochranu životného prostredia v oblasti ochrany ovzdušia
a minimalizácie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy pre roky 2007 – 2013
(skupinová výnimka).**

Špecifikácia oprávnených výdavkov pre prioritnú os 3, OPŽP - pre projekty spolufinancované prostredníctvom Schémy štátnej pomoci (skupinová výnimka) je platná pre žiadateľov, na ktorých sa vzťahujú pravidlá poskytovania štátnej pomoci a ktorí sú uvedení ako prijímatelia pomoci v čl. E príslušnej schémy štátnej pomoci a ktorí realizujú typy projektov uvedené v časti F. Oprávnené projekty.

Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy

Oprávnené výdavky pre prioritnú os 3 v súlade so Schémou štátnej pomoci na ochranu životného prostredia v oblasti ochrany ovzdušia a minimalizácie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy pre roky 2007 – 2013 (skupinová výnimka)

Nižšie uvedené oprávnené výdavky pre prioritnú os 3 sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení vo vzťahu k oprávneným výdavkom na úrovni jednotlivých operačných cieľov prioritnej osi 3, uvedených v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci príslušnej výzvy.

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
633004	Materiál prevádzkové stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie	- obstaranie strojov, prístrojov, zariadení a techniky, napr. pre laboratóriá, odpadové nádoby, ručné hasiace prístroje
633005	Materiál špeciálne stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- meracie a monitorovacie technické prostriedky
633013	Materiál softvér a licencie	- nákup softvéru a licencií, ktorý nespĺňa kritériá nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, ale výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
637004	Všeobecné služby	- informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP,
711001	Nákup pozemkov	- nákup pozemkov,
711002	Nákup lesov	- nákup lesov,

711003	Nákup softvéru	- nákup softvéru, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
711004	Nákup licencií	- nákup licencií, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
712001	Nákup Budov, objektov alebo ich častí	- nákup budov, objektov alebo ich častí,
712002	Nákup Budov alebo objektov určených na likvidáciu	- nákup budov, objektov alebo ich častí určených na likvidáciu,
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva, napr: riadiace systémy.
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- dodávka a montáž technologických zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy - nákup použitého zariadenia
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu	- dodávka a montáž špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu, vrátane prvého zaškolenia obsluhy (napr: meracích, monitorovacích) - nákup použitého zariadenia
714004	Nákup nákladných vozidiel, ťahačov, prípojných vozidiel, dopravných pracovných strojov, traktorov	- nákup a leasing dopravných prostriedkov, s príslušenstvom, súvisiacich bezprostredne s projektom - rekonštrukcia alebo nákup trolejbusov (len pre operačný cieľ 3.2 skupinu II A,B,C zadaných v Programovom manuáli OP ŽP) – vrátane nákupu električiek,
714005	Nákup špeciálnych automobilov	- nákup a leasing špeciálnych automobilov s príslušenstvom súvisiacich bezprostredne s projektom
717001	Realizácia nových stavieb	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska,

		kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky maximálne 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
717002	Rekonštrukcia a modernizácia	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zariadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky maximálne 5 % z celkovej ceny stavebných prác,,
717003	Prístavby, nadstavby, stavebné úpravy	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zariadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky maximálne 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
718002	Modernizácia výpočtovej techniky	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718003	Modernizácia telekomunikačnej techniky	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718004	Modernizácia prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
718005	Modernizácia špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- dodávka a montáž zariadení vrátane prvého zaškolenia
920	Rezerva na nepredvídané stavebné výdavky	- rezerva na stavebné práce* - rezerva na technologické a technické zariadenia**

* rezervu je možné vytvoriť maximálne 10% z ceny stavebných prác

** rezervu je možné vytvoriť maximálne 10% z ceny technologických a technických zariadení

Oprávnené náklady sú priamo spojené s ochranou životného prostredia potrebné na dosiahnutie úrovne ochrany životného prostredia, ktorá je vyššia ako úroveň vyžadovaná normami Spoločenstva. Náklady na navrhované zariadenie budú tvoriť základ, od ktorého sa odpočítajú náklady na investíciu na dosiahnutie úrovne ochrany životného prostredia, ktorú by podnik musel urobiť v prípade bez poskytnutia štátnej pomoci.

Výšku oprávnených nákladov je potrebné stanoviť na základe výpočtu uvedeného v prílohe č. 30 Žiadosti o NFP.

Oprávnené investície musia mať formu investície do hmotných aktív alebo nehmotných aktív.¹

Investície do hmotných aktív² predstavujú náklady na obstaranie hmotného majetku ako obstarávacia cena pozemkov, ktoré sú nevyhnutné potrebné na plnenie environmentálnych cieľov, náklady na investície do budov, závodov a zariadení určených na zníženie alebo zamedzenie znečisťovania a škodlivým vplyvom a investície na úpravu výrobných metód s cieľom chrániť životné prostredie, pričom pri oceňovaní hmotného majetku oprávnený subjekt postupuje v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Investície do nehmotných aktív³ predstavujú náklady na obstaranie nehmotného majetku, t.j. obstarávacia cena patentových práv, licencií, know-how alebo nepatentových technických poznatkov. Obstarávacia cena sa určuje v súlade s § 25 zákona o účtovníctve. Za oprávnené náklady sa v zmysle tejto schémy považujú len také investície do nehmotných aktív, ktoré v súlade s čl. 12 ods. 2 nariadenia o skupinových výnimkách spĺňajú všetky nasledovné podmienky:

- ❑ musia sa používať výhradne v podniku, ktorý je prijímateľom pomoci,
- ❑ musia sa považovať za odpisovateľný majetok,
- ❑ musia byť nakúpené za trhových podmienok od podniku, v ktorom prijímateľ pomoci nemá právo priamej alebo nepriamej kontroly,
- ❑ v prípade investičnej pomoci pre MSP musia byť zahrnuté do majetku podniku najmenej tri roky⁴.

Investícia do hmotných a nehmotných aktív musí byť zahrnutá do majetku prijímateľa, najmenej päť rokov, resp. v prípade MSP tri roky od ukončenia investície a v období piatich rokov resp. troch rokov (v prípade MSP) od ukončenia realizácie aktivít projektu nesmie podľa čl. 57 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 dôjsť k podstatnej zmene projektu.

Neoprávnené výdavky pre prioritnú os 3

- výdavky na obstaranie hmotného a nehmotného majetku vynaložené pred schválením žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (s výnimkou prípravných štúdií a poradenstva);
- vypracovanie formulárov „Žiadosť o poskytnutie NFP“;
- akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila maximálna intenzita pomoci;
- časť výdavkov financovaných z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond);
- geologický prieskum za účelom zistenia výdatnosti geotermálneho ložiska;
- výmena vnútorných tepelných rozvodov a radiátorov, pokiaľ nie sú z technického hľadiska pre realizáciu projektu nutné;

¹ Čl. 18 ods. 7 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008.

² Čl. 17 ods. 12 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008.

³ Čl. 2 ods. 11 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008.

⁴ Lehota troch rokov sa počíta odo dňa, keď bol majetok zaradený do majetku podniku v zmysle príslušných účtovných právnych predpisov.

- autorský dozor;
- pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení, technológií;
- pravidelné obnovovacie investície zamerané na modernizáciu existujúcej a funkčnej technológie;
- výdavky na obstaranie dopravných prostriedkov určených na osobnú prepravu (v zmysle schémy štátnej pomoci) (okrem výdavkov na prostriedky verejnej dopravy v rámci Operačného cieľa 3.1 Skupina II B,C);
- technické vybavenie objektov (nábytok, podlahoviny a koberce, počítačová technika a vybavenie, telekomunikačná technika, iná nutná technika);
- prevádzkové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (cestovné náhrady, PHM, telefóny, energie, voda, spotrebný tovar...);
- stratné;
- mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu;
- bankové poplatky, colné a daňové poplatky;
- úroky z dlhov;
- platené úroky, pokuty a penále;
- poplatky za poistenie;
- operatívny lízing, ktorého platnosť skončí skôr, ako 5 rokov, resp. 3 roky (relevantné pre malé a stredné podniky) po ukončení projektu;
- pokuty, penále, dane, clá, dovozné prirážky, poplatky za výmenu, kurzové straty a iné finančné výdaje;
- prevádzkové náklady;
- náklady na kontrolné audity;
- výdavky za právne/súdne spory;
- rezerva na možné budúce straty alebo dlhy;
- nesplatené dlžné úroky;
- výdavky na opravy a údržbu;
- DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku;
- položky financované z iných finančných zdrojov;
- iné nešpecifikované výdavky bezprostredne nesúvisiace s realizáciou projektu;
- výdavky na opatrenia na znižovanie energetických strát budov (zateplňovanie fasád, výmena okien, výmena tepelnej izolácie vnútorných rozvodov a pod.);
- výdavky na obstaranie a inštaláciu nového kotla na neobnoviteľný zdroj energie s nižším výkonom ako existujúci kotol na neobnoviteľný zdroj energie sú oprávnené len v prípade projektu zmeny palivovej základne v prospech geotermálnej energie, v rámci operačného cieľa 3.2 *Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy*

vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie a to len pokiaľ je doložený odborný posudok, že taký kotol je potrebný pre zabezpečenie dodávok tepla do objektu, ktorý je predmetom projektu;

- stavebný zámer;
- štúdia EIA;
- štúdie ako podklad pre štátnu expertízu;
- akákoľvek finančná analýza;
- prípravná a projektová dokumentácia (geodetické a prieskumné práce, napr. geologický prieskum potrebné na spracovanie projektu, vypracovanie projektovej dokumentácie vrátane zmien, variantných riešení a doplnkov (realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, porealizačné geodetické zameranie);
- revízie a kontroly zariadení.

Špecifikácia oprávnených výdavkov pre prioritnú os 4 OP ŽP

Špecifikácia oprávnených výdavkov pre prioritnú os 4, Operačný cieľ 4.4, I. a II.skupina, platná pre žiadateľov, na ktorých sa vzťahujú pravidlá poskytovania štátnej pomoci. V tomto prípade sa neplánuje využiť schéma štátnej pomoci, ale bude sa postupovať spôsobom individuálnej notifikácie jednotlivých žiadostí o nenávratný finančný príspevok Európskou komisiou.

Tento typ pomoci jen určený na vytvorenie individuálneho stimulu na vyváženie účinkov negatívnych externalít tam, kde nie je možné identifikovať znečisťovateľa a prinútiť ho zaplatiť za nápravu škody na životnom prostredí, ktorú spôsobil. V takýchto prípadoch môže byť štátna pomoc odôvodnená, ak sú náklady na rekultiváciu vyššie ako výsledné zvýšenie hodnoty plochy.

Oprávnené výdavky pre prioritnú os 4, Operačný cieľ 4.4, I. a II. skupina

Nižšie uvedené oprávnené výdavky pre Operačný cieľ 4.4, I. a II. skupina, sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení vo vzťahu k oprávneným výdavkom, ktoré sú uvedené v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci príslušnej výzvy.

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Popis oprávneného výdavku
633005	Materiál Špeciálne stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie	- meracie a monitorovacie technické prostriedky, len pre Operačný cieľ 4.4, I.skupina E.
633006	Všeobecný materiál	- nákup hygienického materiálu (napr. vrecia na odpad), - sadenice, stromčeky, kríky, trvanlivé kvety, zemina, osivo, biologická rekultivácia,
633013	Materiál Softvér a licencie	- nákup softvéru a licencií, ktorý nespĺňa kritériá nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, ale výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
637004	Všeobecné služby	- informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP,
637005	Špeciálne služby	- prieskumné a projektové práce nesúvisiace s výstavbou, - geologický prieskum a geologické práce, ktoré súvisia s geologickým prieskumom, nesúvisiace s výstavbou,
637011	Služby Štúdie, expertízy, posudky	- štúdie, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia s výstavbou a geologickým prieskumom.

711003	Nákup softvéru	- nákup softvéru, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
711004	Nákup licencií	- nákup licencií, ale ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva, napr: riadiace systémy pre technologické linky
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia - dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác - dodávka odpadových nádob (kontajnerov)
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- technické vybavenie - dodávka tovarov a použitého zariadenia vrátane zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia - dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác
716	Prípravná a projektová dokumentácia	- geodetické a prieskumné práce (napr. geologický prieskum) potrebné na spracovanie projektu, - vypracovanie projektovej dokumentácie vrátane zmien, variantných riešení a doplnkov (realizačná dokumentácia, porealizačné geodetické zameranie)
717001	Realizácia nových stavieb	- stavebné práce (stavebné objekty, prevádzkové súbory, zriadenie staveniska, kompletačná činnosť) podľa špecifikácie, - stavebný dozor do výšky max. 5 % z celkovej ceny stavebných prác,
719200	Ostatné	- geologické práce
920	Rezerva na nepredvídané stavebné výdavky	- rezerva na stavebné práce* - rezerva na geologické práce**

* rezervu je možné vytvoriť maximálne 5 % z ceny stavebných prác

** rezervu je možné vytvoriť maximálne 5 % z ceny geologických prác

Pomoc na rekultiváciu znečistených plôch

Investičná pomoc pre podniky, ktoré naprávajú škodu na životnom prostredí rekultiváciou znečistených plôch sa bude považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES (48), ak vedie k zlepšeniu ochrany životného prostredia. Daná škoda na životnom prostredí znamená poškodenie kvality pôdy alebo povrchovej vody, príp. podzemnej vody.

Ak je znečisťovateľ jednoznačne identifikovaný, táto osoba musí financovať rekultiváciu v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ a nemôže sa mu poskytnúť žiadna štátna pomoc. V tomto kontexte je „znečisťovateľ“ osoba zodpovedná podľa platného práva v každom členskom štáte bez toho, aby bolo dotknuté prijatie pravidiel Spoločenstva v tejto záležitosti.

Ak znečisťovateľ nebol zistený alebo ho nemožno prinútiť, aby znášal náklady znečistenia, pomoc môže byť poskytnutá osobe, ktorá je zodpovedná za vykonanie prác.

Intenzita pomoci

Pomoc na rekultiváciu znečistených plôch môže dosiahnuť až 100 % oprávnených nákladov. Celková výška pomoci nesmie za žiadnych okolností prekročiť skutočné výdavky, ktoré vznikli podniku.

Oprávnené náklady

Oprávnené náklady sa rovnajú nákladom na rekultivačné práce mínus zvýšená hodnota pozemku. Všetky výdavky, ktoré vzniknú podniku pri rekultivácii jeho plochy bez ohľadu na to, či tieto výdavky môže vo svojej súvahe vykazovať ako stále aktívum, sa v prípade rekultivácie znečistených plôch považujú za oprávnenú investíciu.

Neoprávnené výdavky pre prioritnú os 4, Operačný cieľ 4.4, I. a II. skupina

- výdavky na obstaranie hmotného a nehmotného majetku vynaložené pred schválením žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (s výnimkou prípravných štúdií a poradenstva);
- vypracovanie formulárov „Žiadosť o poskytnutie NFP“;
- akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila maximálna intenzita pomoci;
- časť výdavkov financovaných z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond);
- autorský dozor;
- pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení, technológií;
- pravidelné obnovovacie investície zamerané na modernizáciu existujúcej a funkčnej technológie;
- výdavky na obstaranie dopravných prostriedkov určených na osobnú prepravu;
- technické vybavenie objektov (nábytok, podlahoviny a koberce, počítačová technika a vybavenie, telekomunikačná technika, iná nutná technika);
- prevádzkové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (cestovné náhrady, PHM, telefóny, energie, voda, spotrebný tovar...);
- stratné;

- mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu;
- bankové poplatky, colné a daňové poplatky;
- úroky z dlhov;
- platené úroky, pokuty a penále;
- poplatky za poistenie;
- operatívny lízing, ktorého platnosť skončí skôr, ako 5 rokov, resp. 3 roky (relevantné pre malé a stredné podniky) po ukončení projektu;
- pokuty, penále, dane, clá, dovozné prirážky, poplatky za výmenu, kurzové straty a iné finančné výdaje;
- prevádzkové náklady;
- náklady na kontrolné audity;
- výdavky za právne/súdne spory;
- rezerva na možné budúce straty alebo dlhy;
- nesplatené dlžné úroky;
- výdavky na opravy a údržbu;
- DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku;
- položky financované z iných finančných zdrojov;
- iné nešpecifikované výdavky bezprostredne nesúvisiace s realizáciou projektu;
- stavebný zámer;
- štúdia EIA;
- štúdie ako podklad pre štátnu expertízu;
- akákoľvek finančná analýza;
- revízie a kontroly zariadení.